

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.3.2006
COM (2006) 145 τελικό

2006/0048 (CNS)

Πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΗΛΘΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της ευρωμεσογειακής συμφωνίας
αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών
της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου**

Πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΗΛΘΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για τη σύναψη ευρωμεσογειακής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της
Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του
Μαρόκου, αφετέρου**

(υποβάλλεται από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1) ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η διαπραγμάτευση της ευρωμεσογειακής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου του Μαρόκου έγινε μετά από εντολή του Συμβουλίου το Δεκέμβριο του 2004.

- **Γενικό πλαίσιο**

Με βάση τις διαπραγματευτικές οδηγίες που περιείχε η εντολή, το κείμενο της συμφωνίας με το Μαρόκο εγκρίθηκε *ad referendum* στον τελικό γύρο των διαπραγματεύσεων στις 14 Δεκεμβρίου 2005 και μονογραφήθηκε από τον Αντιπρόεδρο κ. Barrot και τον κ. Ghellab, Υπουργό Εξοπλισμού και Μεταφορών του Μαρόκου, επ' ευκαιρία της πρώτης ευρωμεσογειακής διάσκεψης των υπουργών μεταφορών που πραγματοποιήθηκε στο Μαρρακές στις 15 Δεκεμβρίου 2005. Η συμφωνία προβλέπεται να υπογραφεί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2006.

- **Υπάρχουσες διατάξεις στο πεδίο που καλύπτει η πρόταση**

Δεν υπάρχουν διατάξεις στο πεδίο της πρότασης.

- **Συνοχή με τις υπόλοιπες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Η συμφωνία με το Μαρόκο είναι το πρώτο βήμα της διαδικασίας ενδυνάμωσης των αεροπορικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τις γείτονες χώρες της ΕΕ, όπως έχει προβλεφθεί στην ανακοίνωση COM(2005) 79 τελικό της Επιτροπής "Προγραμματισμός της εξωτερικής πολιτικής αερομεταφορών της Κοινότητας".

2) ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς-στόχοι και γενικά χαρακτηριστικά των συνομιλητών

Καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, την Επιτροπή επικουρούσε ένα συμβουλευτικό φόρουμ που εκπροσωπούσε τον κλάδο, ο οποίος είχε ενεργό συμμετοχή.

Περίληψη των απαντήσεων και πώς ελήφθησαν υπόψη

Πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 6 συναντήσεις με το συμβουλευτικό φόρουμ, όπου διανεμήθηκε το παρόν προσχέδιο συμφωνίας. Όλα τα σχόλια ελήφθησαν δεόντως υπόψη.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης**

Δεν χρειάστηκε εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη.

- **Αξιολόγηση των επιπτώσεων**

Η συμφωνία θα αποβεί καθοριστική στην επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερης σύγκλισης μεταξύ του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα που σχετίζονται με τον τομέα των αερομεταφορών:

οικονομικά θέματα: η συμφωνία προβλέπει την υιοθέτηση από τους μαροκινούς αερομεταφορείς των ίδιων προτύπων με εκείνα που εφαρμόζουν οι κοινοτικοί αερομεταφορείς σε θέματα ασφάλειας πτήσεων, αεροπορικής ασφάλειας (επίγειας) και ανταγωνισμού·

περιβαλλοντικά θέματα: το Μαρόκο θα υιοθετήσει όλους τους κανονισμούς για το περιβάλλον που ισχύουν στον τομέα των αερομεταφορών·

κοινωνικά θέματα: το Μαρόκο θα υιοθετήσει επίσης όλα τα ευρωπαϊκά πρότυπα σε κοινωνικά θέματα που άπτονται των αερομεταφορών.

Στη συμφωνία προβλέπονται διατάξεις διασφάλισης για να επιτραπεί η ταχεία ανάληψη δράσης σε περίπτωση απόκλισης.

3) **ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**

- **Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης**

Εξαιτίας των προωθημένων σχέσεων μεταξύ Μαρόκου και Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συμφωνία με την εν λόγω χώρα θα έχει ως αποτέλεσμα να ενταχθεί απρόσκοπτα η μαροκινή αγορά μεταφορών στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά με μια προσέγγιση σε δύο στάδια, η οποία θα βασίζεται πάντοτε στους τρεις πυλώνες της εξωτερικής πολιτικής αερομεταφορών: ρυθμιστική σύγκλιση (ενσωμάτωση των κοινοτικών κανονισμών για τις αερομεταφορές, συμμετοχή στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό) σε συνδυασμό με στοχοθετημένη τεχνική συνδρομή (με μέσα όπως το PAST), η οποία θα οδηγήσει στο μεγαλύτερο δυνατό άνοιγμα της αγοράς. Έτσι θα δημιουργηθεί ένα εμπορικό περιβάλλον χωρίς περιορισμούς, μέσα στο οποίο οι αερομεταφορείς θα είναι ελεύθεροι να λαμβάνουν εμπορικής φύσεως αποφάσεις και να λειτουργούν με τα υψηλότερα πρότυπα στα πεδία της ασφάλειας πτήσεων, της αεροπορικής ασφάλειας (επίγειας), του περιβάλλοντος και της προστασίας των καταναλωτών.

- **Νομική βάση**

Άρθρο 80 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με την πρώτη πρόταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 300 παράγραφος 2 και με το άρθρο 300 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ.

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η αρχή της επικουρικότητας ισχύει εφόσον η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας.

Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν επαρκώς από τα μεμονωμένα κράτη μέλη για τον (τους) εξής λόγο(ους).

Η ευρωμεσογειακή συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας και του Βασιλείου του Μαρόκου στο πεδίο των αερομεταφορών δεν είναι απλώς μια συμφωνία για το άνοιγμα των αγορών μεταξύ των δύο συμβαλλομένων μερών αλλά περιλαμβάνει και εκτεταμένη ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της εν λόγω χώρας με καίρια σημεία των κοινοτικών κανόνων και κανονισμών, όπου συμπεριλαμβάνεται η ασφάλεια πτήσεων, οι οικονομικές ρυθμίσεις και πιο συγκεκριμένα η νομοθεσία περί ανταγωνισμού, η διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας και η προστασία των καταναλωτών. Η συμφωνία προβλέπει επίσης βαθμιαίο άνοιγμα της πρόσβασης στην αγορά μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ, το οποίο θα προσφέρει ουσιαστικές ευκαιρίες για τους επιβάτες και τον κλάδο αμοιτέρων των πλευρών. Τέλος, η συμφωνία αποτελεί από παράδειγμα τι μπορεί να επιτευχθεί με την ευρωμεσογειακή σύμπραξη.

Οι στόχοι είναι δυνατόν να επιτευχθούν καλύτερα με κοινοτική δράση για τον (τους) εξής λόγο(ους).

Η συμφωνία επιτρέπει την ταυτόχρονη επέκταση των όρων της στα 25 κράτη μέλη, με την ισότιμη εφαρμογή των ίδιων κανόνων και προς όφελος όλων των κοινοτικών αερομεταφορέων ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους. Οι εν λόγω αερομεταφορείς μπορούν πλέον να εκτελούν πτήσεις ελεύθερα από οποιοδήποτε σημείο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς οποιοδήποτε σημείο στο Μαρόκο.

Θα αυξηθούν επίσης οι ευκαιρίες της αγοράς: με πληθυσμό περίπου 31 εκατομμύρια το Μαρόκο και 450 εκατομμύρια η ΕΕ, η ετήσια αύξηση της αεροπορικής κίνησης είναι σήμερα ήδη περίπου 7%. Η άρση όλων των περιορισμών όσον αφορά τη χωρητικότητα μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ μπορεί να προσελκύσει νέες επιχειρήσεις στην αγορά και να δημιουργήσει ευκαιρίες για τα αεροδρόμια που δεν είναι πολυσύχναστα. Τα νέα δικαιώματα πτήσεων με κοινό κωδικό και πλήρους μίσθωσης αεροσκαφών θα προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες στους αερομεταφορείς και θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της αγοράς.

Επίσης, η ευθυγράμμιση της νομοθεσίας περί αερομεταφορών μπορεί να επιτευχθεί μόνον σε κοινοτικό επίπεδο, καθόσον οι κοινοτικοί κανόνες και κανονισμοί εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας.

Η πρόταση είναι επομένως σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η πρόταση συμβαδίζει με την αρχή της αναλογικότητας για τον (τους) εξής λόγο(ους).

Στην 1^η φάση, συστήνεται κοινός φορέας, ο οποίος θα συζητεί θέματα που αφορούν την εφαρμογή της συμφωνίας και θα αποφασίζει την ενσωμάτωση της νέας νομοθεσίας σε αυτήν. Η Κοινή Επιτροπή θα επιδιώκει την εξέλιξη της συμφωνίας, την αντιμετώπιση κοινωνικών θεμάτων και οικονομικών προτάσεων περί ιδιοκτησίας και ελέγχου. Η Κοινή Επιτροπή θα απαρτίζεται από αντιπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Επίσης, τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να φέρουν σε πέρας τα συνήθη διοικητικά καθήκοντά τους στο πλαίσιο των διεθνών αερομεταφορών, με κοινούς όμως κανόνες οι οποίοι θα εφαρμόζονται ομοιόμορφα.

- **Επιλογή μέσων**

Προταθέντα μέσα: άλλα.

Δεν κρίθηκαν κατάλληλα άλλα μέσα για τον(ους) εξής λόγο(ους).

Οι διμερείς σχέσεις στις αερομεταφορές μπορούν να ρυθμισθούν μόνον με διεθνείς συμφωνίες.

4) ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις επί του κοινοτικού προϋπολογισμού.

5) ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Προσομοίωση, πιλοτική φάση και μεταβατική περίοδος**

Υπήρξε ή θα υπάρξει μεταβατική περίοδος για την πρόταση.

- **Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος**

Η πρόταση αφορά ένα θέμα του ΕΟΧ και πρέπει επομένως να επεκταθεί σε αυτόν.

Πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΗΛΘΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της ευρωμεσογειακής συμφωνίας
αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών
της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,**

Έχοντας υπόψη:

Τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 80 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με την πρώτη πρόταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 300 παράγραφος 2 και με το άρθρο 300 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας και των κρατών μελών μια ευρωμεσογειακή συμφωνία αεροπορικών μεταφορών με το Βασίλειο του Μαρόκου (στο εξής “η συμφωνία”).
- (2) Η συμφωνία μονογραφήθηκε στο Μαρρακές στις 14 Δεκεμβρίου 2005.
- (3) Η συμφωνία πρέπει να υπογραφεί και να εφαρμόζεται προσωρινά από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της πιθανής σύναψής της αργότερα.
- (4) Είναι αναγκαίο να ρυθμισθεί διαδικαστικά η συμμετοχή της Κοινότητας και των κρατών μελών στην Κοινή Επιτροπή που συστήνεται με βάση το άρθρο 21 της συμφωνίας και στις διαδικασίες διαιτησίας που προβλέπονται στο άρθρο 22 της συμφωνίας, καθώς και η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εκείνες για τη λήψη μέτρων διασφάλισης, για τη χορήγηση και την ανάκληση δικαιωμάτων κυκλοφορίας και για ορισμένα θέματα ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας (επίγειας).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1 (Υπογραφή)

Με την επιφύλαξη της πιθανής σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται με την παρούσα να ορίσει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο να υπογράψει, εξ ονόματος της Κοινότητας, την ευρωμεσογειακή συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός και αφετέρου, του Βασιλείου του Μαρόκου. Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2 (Προσωρινή εφαρμογή)

Ενόσω εκκρεμεί η έναρξη ισχύος της, η συμφωνία εφαρμόζεται προσωρινά από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη από την ημερομηνία υπογραφής της.

Άρθρο 3 (Κοινή Επιτροπή)

1. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στην Κοινή Επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 21 της συμφωνίας από αντιπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών.
2. Η θέση που λαμβάνουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη στην Κοινή Επιτροπή όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων της συμφωνίας, τυχόν θέματα που εμπίπτουν στο άρθρο 6 ή 7 της συμφωνίας ή τυχόν άλλα θέματα αποκλειστικής κοινοτικής αρμοδιότητας καθορίζεται από την Επιτροπή. Σε όλα τα άλλα όργανα, η θέση της Κοινότητας καθορίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει κατά πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.
3. Τη θέση της Κοινότητας και των κρατών μελών στην Κοινή Επιτροπή εκφράζει η Επιτροπή.

Άρθρο 4 (Διαιτησία)

1. Η Επιτροπή αντιπροσωπεύει την Κοινότητα και τα κράτη μέλη στις διαδικασίες διαιτησίας βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας.
2. Η απόφαση αναστολής της εφαρμογής των οφελών σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 6 της συμφωνίας λαμβάνεται από το Συμβούλιο κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.
3. Κάθε άλλη ενδεδειγμένη ενέργεια που αναλαμβάνεται βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας σε θέματα αποκλειστικής αρμοδιότητας της Κοινότητας αποφασίζεται από την Επιτροπή, με τη συνδρομή Ειδικής Επιτροπής αντιπροσώπων των κρατών μελών που θα ορίσει το Συμβούλιο.

Άρθρο 5 (Μέτρα διασφάλισης)

1. Η απόφαση λήψης μέτρων διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 23 της συμφωνίας λαμβάνεται από την Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή εφόσον το ζητήσει ένα κράτος μέλος, επικουρούμενη από Ειδική Επιτροπή αντιπροσώπων των κρατών μελών την οποία ορίζει το Συμβούλιο.
2. Εφόσον ένα κράτος μέλος ζητήσει από την Επιτροπή να εφαρμόσει μέτρα διασφάλισης, παρέχει στην Επιτροπή, προς υποστήριξη του αιτήματός του, τις απαιτούμενες πληροφορίες που το δικαιολογούν. Η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επί του αιτήματος εντός ενός μηνός ή, σε επείγουσες περιπτώσεις, εντός 10 εργάσιμων ημερών, και ενημερώνει το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη για την απόφασή της. Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να φέρει την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Συμβουλίου εντός 10 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της. Το Συμβούλιο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την παραπομπή της απόφασης. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 6 (Δικαιώματα κυκλοφορίας)

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν εκ των προτέρων την Επιτροπή για οποιαδήποτε απόφαση προτίθενται να λάβουν βάσει του άρθρου 3 ή 4 της συμφωνίας.
2. Εφόσον η Επιτροπή αποφανθεί σε οποιαδήποτε στιγμή ότι η απόφαση που έλαβε ένα κράτος μέλος, ή που προτίθεται να λάβει, βάσει του άρθρου 3 ή 4 της συμφωνίας δεν είναι συμβιβάσιμη με τη συμφωνία, απευθύνει απόφαση προς το συγκεκριμένο κράτος μέλος ζητώντας από αυτό να λάβει ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τη συμφωνία. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο και τα υπόλοιπα κράτη μέλη για την απόφασή της. Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να φέρει την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Συμβουλίου εντός 10 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της. Το Συμβούλιο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την παραπομπή της απόφασης ενώπιόν του. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 7 (Ασφάλεια πτήσεων)

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 13 της συμφωνίας.

Άρθρο 8 (Αεροπορική ασφάλεια (επίγεια))

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 14 της συμφωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

Πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΗΛΘΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για τη σύναψη της ευρωμεσογειακής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της
Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του
Μαρόκου, αφετέρου**

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

Τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 80 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με την πρώτη πρόταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 300 παράγραφος 2 και με το άρθρο 300 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας και των κρατών μελών μια ευρωμεσογειακή συμφωνία αεροπορικών μεταφορών με το Βασίλειο του Μαρόκου (στο εξής “η συμφωνία”).
- (2) Η συμφωνία υπογράφηκε στ.....
- (3) Η συμφωνία πρέπει να εγκριθεί από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της.
- (4) Είναι αναγκαίο να ρυθμισθεί διαδικαστικά η συμμετοχή της Κοινότητας και των κρατών μελών στην Κοινή Επιτροπή που συστήνεται με βάση το άρθρο 21 της συμφωνίας και στις διαδικασίες διαιτησίας που προβλέπονται στο άρθρο 22 της συμφωνίας, καθώς και η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εκείνες για τη λήψη μέτρων διασφάλισης, για τη χορήγηση και την ανάκληση δικαιωμάτων κυκλοφορίας και για ορισμένα θέματα ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας (επίγειας).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1 (Έγκριση)

1. Εγκρίνεται με την παρούσα από την Κοινότητα η ευρωμεσογειακή συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών

μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου. Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

2. Κάθε κράτος μέλος, μόλις ολοκληρώσει τις εσωτερικές διαδικασίες του για την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, διαβιβάζει στη Γραμματεία του Συμβούλιο τη διπλωματική διακοίνωση που προβλέπεται στο άρθρο 29 της συμφωνίας.
3. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται με την παρούσα να ορίσει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο να παραδώσει εξ ονόματος της Κοινότητας και των κρατών μελών της τις διπλωματικές διακοινώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 29 της συμφωνίας στο Βασίλειο του Μαρόκου.] [βάσει του άρθρου 25 της συμφωνίας με τις ΗΠΑ, το οποίο προτείνει η Νομική Υπηρεσία να ενσωματωθεί στο άρθρο 29]

Άρθρο 2 (Κοινή Επιτροπή)

1. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στην Κοινή Επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 21 της συμφωνίας από αντιπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών.
2. Η θέση που λαμβάνουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη στην Κοινή Επιτροπή όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων της συμφωνίας, τυχόν θέματα που εμπίπτουν στο άρθρο 6 ή 7 της συμφωνίας ή τυχόν άλλα θέματα αποκλειστικής κοινοτικής αρμοδιότητας καθορίζεται από την Επιτροπή. Σε όλα τα άλλα όργανα, η θέση της Κοινότητας καθορίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει κατά πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.
3. Τη θέση της Κοινότητας και των κρατών μελών στην Κοινή Επιτροπή εκφράζει η Επιτροπή.

Άρθρο 3 (Διαιτησία)

1. Η Επιτροπή αντιπροσωπεύει την Κοινότητα και τα κράτη μέλη στις διαδικασίες διαιτησίας βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας.
2. Η απόφαση αναστολής της εφαρμογής των οφελών σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 6 της συμφωνίας λαμβάνεται από το Συμβούλιο κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.
3. Κάθε άλλη ενδεδειγμένη ενέργεια που αναλαμβάνεται βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας σε θέματα αποκλειστικής αρμοδιότητας της Κοινότητας αποφασίζεται από την Επιτροπή, με τη συνδρομή Ειδικής Επιτροπής αντιπροσώπων των κρατών μελών που θα ορίσει το Συμβούλιο.

Άρθρο 4 (Μέτρα διασφάλισης)

1. Η απόφαση λήψης μέτρων διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 23 της συμφωνίας λαμβάνεται από την Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή εφόσον το ζητήσει ένα κράτος μέλος, επικουρούμενη από ειδική επιτροπή αντιπροσώπων των κρατών μελών την οποία ορίζει το Συμβούλιο.

2. Εφόσον ένα κράτος μέλος ζητήσει από την Επιτροπή να εφαρμόσει μέτρα διασφάλισης, παρέχει στην Επιτροπή, προς υποστήριξη του αιτήματός του, τις απαιτούμενες πληροφορίες που το δικαιολογούν. Η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επί του αιτήματος εντός ενός μηνός ή, σε επείγουσες περιπτώσεις, εντός 10 εργάσιμων ημερών, και ενημερώνει το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη για την απόφασή της. Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να φέρει την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Συμβουλίου εντός 10 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της. Το Συμβούλιο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την παραπομπή της απόφασης. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 5 (Δικαιώματα κυκλοφορίας)

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν εκ των προτέρων την Επιτροπή για οποιαδήποτε απόφαση προτίθενται να λάβουν βάσει του άρθρου 3 ή 4 της συμφωνίας.
2. Εφόσον η Επιτροπή αποφανθεί ότι η απόφαση που έλαβε ένα κράτος μέλος, ή προτίθεται να λάβει, βάσει του άρθρου 3 ή 4 της συμφωνίας δεν είναι συμβιβάσιμη με τη συμφωνία, απευθύνει απόφαση προς το συγκεκριμένο κράτος μέλος ζητώντας από αυτό να λάβει ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τη συμφωνία. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο και τα υπόλοιπα κράτη μέλη για την απόφασή της. Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να φέρει την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Συμβουλίου εντός 10 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της. Το Συμβούλιο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την παραπομπή της απόφασης. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 6 (Ασφάλεια πτήσεων)

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 13 της συμφωνίας.

Άρθρο 7 (Αεροπορική ασφάλεια (επίγεια))

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 14 της συμφωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, αφενός
ΚΑΙ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ, αφετέρου**

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,
Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,
Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,
Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ
ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

Συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στο
εξής αναφερόμενα ως τα "κράτη μέλη", και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ,

στο εξής αναφερόμενη ως "η Κοινότητα", αφενός, και

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ,

στο εξής αναφερόμενο ως "Μαρόκο", αφετέρου,

Επιθυμώντας να προωθήσουν ένα σύστημα διεθνών αεροπορικών μεταφορών
βασισμένο στον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων στην αγορά με
ελάχιστη κυβερνητική παρέμβαση και ρύθμιση,

Επιθυμώντας να διευκολύνουν περαιτέρω τις ευκαιρίες διεθνών αεροπορικών
μεταφορών, καθώς και την ανάπτυξη των δικτύων αερομεταφορών με σκοπό να
ικανοποιηθούν οι ανάγκες του επιβατικού κοινού και των μεταφορικών
επιχειρήσεων για πρόσφορα αεροπορικά δρομολόγια·

Επιθυμώντας να δώσουν τη δυνατότητα στους αερομεταφορείς να προσφέρουν στο
επιβατικό κοινό και τους αποστολείς εμπορευμάτων ανταγωνιστικές τιμές και
δρομολόγια μέσα σε ανοικτές αγορές·

Επιθυμώντας να ωφεληθεί ολόκληρος ο κλάδος των αερομεταφορών και οι
εργαζόμενοι σε αυτόν από μια συμφωνία ελευθέρωσης·

Επιθυμώντας να εξασφαλίσουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ασφάλεια πτήσεων και
αεροπορική ασφάλεια (επίγεια) στις διεθνείς αερομεταφορές και δηλώνοντας εκ
νέου τις σοβαρές τους ανησυχίες για ενέργειες ή απειλές κατά της ασφάλειας
αεροσκαφών, οι οποίες διακυβεύουν την ασφάλεια προσώπων ή ιδιοκτησίας,
επηρεάζουν δυσμενώς την εκτέλεση των αεροπορικών μεταφορών και υπονομεύουν
την εμπιστοσύνη του κοινού στην ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας·

Επισημαίνοντας τη σύμβαση διεθνούς πολιτικής αεροπορίας που τέθηκε προς
υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944·

Επιθυμώντας να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους για τους αερομεταφορείς·

Αναγνωρίζοντας ότι οι κυβερνητικές επιχορηγήσεις μπορούν να επηρεάσουν
αρνητικά τον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων και να διακυβεύσουν τους
βασικούς στόχους της παρούσας συμφωνίας·

Δηλώνοντας ότι είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος στην κατάσχεση και την άσκηση της πολιτικής διεθνών αερομεταφορών και αναγνωρίζοντας τα δικαιώματα των κυρίαρχων κρατών να λαμβάνουν μέτρα προς το σκοπό αυτό·

Επισημαίνοντας ότι είναι σημαντική η προστασία των καταναλωτών, καθώς και η προστασία που απορρέει από τη σύμβαση για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων στις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές, που συνήφθη στο Μόντρεαλ στις 28 Μαΐου 1999, καθόσον αμφοτέρωτα τα μέρη έχουν προσχωρήσει στη σύμβαση αυτή·

Έχοντας τα πρόθεση να στηριχθούν στο ήδη υπάρχον πλαίσιο που απαρτίζουν οι υπάρχουσες συμφωνίες αερομεταφορών με στόχο το άνοιγμα της πρόσβασης στις αγορές και τη μεγιστοποίηση του οφέλους για τους καταναλωτές, τους αερομεταφορείς, τους εργαζόμενους και τις εκατέρωθεν κοινότητες·

Κρίνοντας ότι μια συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Μαρόκου μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς στις ευρωμεσογειακές σχέσεις αερομεταφορών έτσι ώστε να προωθηθούν πλήρως τα οφέλη της ελευθέρωσης σε αυτόν τον καίριας σημασίας οικονομικό κλάδο·

Επισημαίνοντας ότι στόχος είναι μια τέτοια συμφωνία να εφαρμοσθεί προοδευτικά μεν αλλά και ολοκληρωτικά και ότι με έναν κατάλληλο μηχανισμό μπορεί να εξασφαλισθεί η ακόμη διεξοδικότερη εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία,

Συμφώνησαν τα εξής:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Προς το σκοπό της παρούσας συμφωνίας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά, νοείται ως:

1. “συμφωνημένο δρομολόγιο” και “καθορισμένη διαδρομή”, η διεθνής αεροπορική μεταφορά σύμφωνα με το άρθρο 2 και το παράρτημα 1 της παρούσας συμφωνίας·
2. “συμφωνία”, η παρούσα συμφωνία, τα παραρτήματά της και οι τυχόν τροποποιήσεις της·
3. “αεροπορική μεταφορά”, η δημόσια μεταφορά με αεροσκάφος επιβατών, αποσκευών, φορτίου, και ταχυδρομείου, χωριστά ή σε συνδυασμό, που πραγματοποιείται επ’αμοιβή ή επί μισθώσει, η οποία, για την αποφυγή αμφιβολιών, περιλαμβάνει τα τακτικά και τα έκτακτα (ναυλωμένα) αεροπορικά δρομολόγια, και τα δρομολόγια αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου·
4. “συμφωνία σύνδεσης”, η ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 26 Φεβρουαρίου 1996·
5. “κοινοτική άδεια εκμετάλλευσης”, η άδεια εκμετάλλευσης αερομεταφορέων που είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία χορηγείται και

διατηρείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 1992 για την άδεια των αερομεταφορέων·

6. “σύμβαση”, η Σύμβαση περί Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που τέθηκε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944 και περιλαμβάνει:
  - (α) κάθε τροποποίηση που έχει τεθεί σε ισχύ βάσει του άρθρου 94 στοιχείο (α) της σύμβασης και έχει κυρωθεί από το Μαρόκο όσο και από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ανάλογα με την περίπτωση, και
  - (β) κάθε παράρτημα ή τροποποίησή του που έχει εκδοθεί βάσει του άρθρου 90 της σύμβασης, εφόσον το εν λόγω παράρτημα ή τροποποίησή του ισχύει τόσο στο Μαρόκο όσο και στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ανάλογα με την περίπτωση·
7. “πλήρες κόστος”, το κόστος παροχής υπηρεσιών συν μια εύλογη επιβάρυνση για τα γενικά διοικητικά έξοδα και, κατά περίπτωση, τυχόν ισχύουσες επιβαρύνσεις με σκοπό την ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους, η οποία επιβάλλεται χωρίς διακρίσεις όσον αφορά την εθνικότητα·
8. “συμβαλλόμενα μέρη”, αφενός, η Κοινότητα ή τα κράτη μέλη, ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, ανάλογα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, και, αφετέρου, το Μαρόκο·
9. “υπήκοοι”, κάθε πρόσωπο ή οντότητα μαροκινής υπηκοότητας για τη μαροκινή πλευρά, ή υπηκοότητας κράτους μέλους για την ευρωπαϊκή πλευρά, εφόσον, στην περίπτωση νομικής οντότητας, είναι ανά πάσα στιγμή υπό τον πραγματικό έλεγχο, είτε απευθείας είτε με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, προσώπων ή οντοτήτων μαροκινής υπηκοότητας για τη μαροκινή πλευρά, ή προσώπων ή οντοτήτων υπηκοότητας κράτους μέλους ή μιας από τις χώρες που προσδιορίζονται στο παράρτημα 5 για την ευρωπαϊκή πλευρά·
10. “επιχορηγήσεις”: κάθε οικονομική συνεισφορά που χορηγείται από τις αρχές ή από περιφερειακό ή άλλο δημόσιο οργανισμό, δηλ. όταν:
  - (α) η πρακτική μιας κυβέρνησης ή περιφερειακού φορέα ή άλλου δημόσιου οργανισμού ενέχει άμεση μεταφορά κονδυλίων όπως δωρεάν παροχή χρηματικών ποσών, δάνεια ή εισφορά κεφαλαίου, πιθανή άμεση εισφορά κονδυλίων προς την εταιρία ή ανάληψη υποχρεώσεων της εταιρείας όπως εγγυήσεις δανείων·
  - (β) δεν καταβάλλονται ή δεν εισπράττονται έσοδα κυβερνητικού ή περιφερειακού φορέα ή άλλου δημόσιου οργανισμού που κανονικά οφείλονται·
  - (γ) κυβερνητικός ή περιφερειακός φορέας ή άλλος δημόσιος οργανισμός παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες πέραν των γενικών υποδομών, ή αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες·

- (δ) κυβερνητικός ή περιφερειακός φορέας ή άλλος δημόσιος οργανισμός προβαίνει σε πληρωμές σε χρηματοδοτικό μηχανισμό ή αναθέτει ή υποδεικνύει σε ιδιωτικό φορέα να φέρει σε πέρας ένα ή περισσότερα καθήκοντα του τύπου που αναφέρονται στο (i), (ii) και (iii), τα οποία κανονικά αναλαμβάνονται σε κυβερνητικό επίπεδο και, στην πράξη, δεν διαφέρουν πραγματικά από πρακτικές που ακολουθούνται από κυβερνήσεις·

και εφόσον με τον τρόπο αυτόν παρέχονται οφέλη·

11. “διεθνής αεροπορική μεταφορά”, η αεροπορική μεταφορά που συνεπάγεται διέλευση από τον εναέριο χώρο άνωθεν της επικράτειας περισσοτέρων του ενός κρατών·
12. “τιμή”, ο ναύλος που εφαρμόζεται από τους αερομεταφορείς ή τους πράκτορές τους για την αεροπορική μεταφορά επιβατών, αποσκευών ή/και φορτίου (εξαιρουμένου του ταχυδρομείου), η οποία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, επίγεια μεταφορά σε συνδυασμό με τη διεθνή αεροπορική μεταφορά, και τους όρους στους οποίους υπόκειται η εφαρμογή των ναύλων αυτών·
13. “SESAR”, η τεχνική εφαρμογή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, η οποία προσφέρει συντονισμένη και συγχρονισμένη ανάπτυξη και εγκατάσταση των νέας γενεάς συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας· και
14. “επικράτεια”, για το Βασίλειο του Μαρόκου, τα χερσαία εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα υπό την κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία του, και, για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τα χερσαία εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα στα οποία ισχύει η συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και με τους όρους που καθορίζει η εν λόγω Συνθήκη και κάθε τυχόν μετέπειτα θεσμικό μέσο· η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ νοείται με την επιφύλαξη των αντίστοιχων νομικών θέσεων του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με τη διαμάχη περί κυριαρχίας επί του εδάφους όπου βρίσκεται ο αερολιμένας· η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ αναστέλλεται έως ότου τεθούν σε εφαρμογή οι διακανονισμοί της Κοινής Δήλωσης των Υπουργών Εξωτερικών του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της 2ας Δεκεμβρίου 1987.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2

Δικαιώματα κυκλοφορίας

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, εκτός εάν καθορίζεται διαφορετικά στο παράρτημα 1, τα εξής δικαιώματα για την εκτέλεση διεθνών αεροπορικών μεταφορών από τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους:
  - (α) το δικαίωμα πτήσης μέσω της επικρατείας του χωρίς προσγείωση·
  - (β) το δικαίωμα να κάνει στάσεις στην επικράτειά του για οποιοδήποτε σκοπό άλλο από την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών, αποσκευών, φορτίου ή /και ταχυδρομείου κατά την αερομεταφορά (όχι για σκοπούς κυκλοφορίας)·
  - (γ) όταν εκτελεί συμφωνημένο δρομολόγιο σε μια καθορισμένη διαδρομή, το δικαίωμα να κάνει στάσεις στην επικράτειά του με σκοπό την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών, αποσκευών, φορτίου ή/και ταχυδρομείου κατά τη διεθνή αερομεταφορά, χωριστά ή σε συνδυασμό· και
  - (δ) τα λοιπά δικαιώματα που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.
2. Καμιά διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι παραχωρεί στους αερομεταφορείς:
  - (α) του Μαρόκου το δικαίωμα να επιβιβάζουν, στην επικράτεια οποιουδήποτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, επιβάτες, αποσκευές, φορτίο ή/και ταχυδρομείο για την επ'αμοιβή μεταφορά τους και με προορισμό άλλο σημείο στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·
  - (β) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το δικαίωμα να επιβιβάζουν, στην επικράτεια του Μαρόκου, επιβάτες, αποσκευές, φορτίο ή/και ταχυδρομείο για την επ'αμοιβή μεταφορά τους και με προορισμό άλλο σημείο στην επικράτεια του Μαρόκου.

Άρθρο 3

Εγκρίσεις

Οι αρμόδιες αρχές ενός συμβαλλομένου μέρους, μόλις λάβουν από έναν αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους αίτηση έγκρισης εκμετάλλευσης, χορηγούν τις ενδεδειγμένες εγκρίσεις με ελάχιστη διαδικαστική καθυστέρηση, με την προϋπόθεση ότι:

(α) για αερομεταφορέα του Μαρόκου:

- ο αερομεταφορέας έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας και την έδρα του, εφόσον έχει, στο Μαρόκο, και έχει λάβει την άδειά του και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο σύμφωνα με το δίκαιο του Βασιλείου του Μαρόκου·
- τον πραγματικό κανονιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα ασκεί και διατηρεί το Μαρόκο· και
- ο αερομεταφορέας ανήκει και εξακολουθεί να ανήκει, απευθείας ή με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, στο Μαρόκο ή/και σε υπηκόους του Μαρόκου και είναι πάντοτε υπό τον πραγματικό έλεγχο του Μαρόκου ή/και υπηκόων του, ή ανήκει και εξακολουθεί να ανήκει, απευθείας ή με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, σε κράτη μέλη ή/και σε υπηκόους τους, και είναι πάντοτε υπό τον πραγματικό έλεγχο των κρατών μελών ή/και υπηκόων τους·

(β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

- ο αερομεταφορέας έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας και την έδρα του, εφόσον έχει, στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με βάση τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και έχει λάβει κοινοτική άδεια εκμετάλλευσης· και
- τον πραγματικό κανονιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα ασκεί και διατηρεί το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα και η αρμόδια αεροναυτική αρχή είναι σαφώς προσδιορισμένη·
- ο αερομεταφορέας ανήκει και εξακολουθεί να ανήκει, απευθείας ή με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, σε κράτη μέλη ή/και σε υπηκόους τους, ή σε άλλα κράτη προσδιοριζόμενα στο παράρτημα 5, ή/και σε υπηκόους αυτών των άλλων κρατών·

(γ) ο αερομεταφορέας είναι σε θέση να πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που συνήθως εφαρμόζονται στις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές από το συμβαλλόμενο μέρος που εξετάζει την ή τις αιτήσεις· και

(δ) τηρούνται και επιβάλλονται οι διατάξεις που καθορίζονται στο άρθρο 13 (Ασφάλεια πτήσεων) και στο άρθρο 14 (Αεροπορική ασφάλεια (επίγεια)).

Άρθρο 4

Ανάκληση έγκρισης

1. Οι αρμόδιες αρχές οποιουδήποτε συμβαλλομένου μέρους μπορούν να ανακαλέσουν, να αναστείλουν ή να περιορίσουν τις εγκρίσεις εκμετάλλευσης ή, ειδάλλως, να αναστείλουν ή να περιορίσουν με διαφορετικό τρόπο τις πτήσεις ενός αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους εφόσον:
  - (α) για αερομεταφορέα του Μαρόκου:
    - ο αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας ή την έδρα του, εφόσον έχει, στο Μαρόκο, και δεν έχει λάβει την άδεια εκμετάλλευσης και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο σύμφωνα με το δίκαιο του Βασιλείου του Μαρόκου·
    - τον πραγματικό κανονιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα δεν ασκεί και δεν διατηρεί το Μαρόκο· και
    - ο αερομεταφορέας δεν ανήκει και δεν είναι υπό τον πραγματικό έλεγχο, απευθείας ή με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, του Μαρόκου ή/και υπηκόων του, ή κρατών μελών ή/και υπηκόων τους·
  - (β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:
    - ο αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας ή την έδρα του, εφόσον έχει, στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με βάση τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ή δεν έχει λάβει κοινοτική άδεια εκμετάλλευσης· και
    - τον πραγματικό κανονιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα δεν ασκεί και δεν διατηρεί το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα και η αρμόδια αεροναυτική αρχή δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη·
    - ο αερομεταφορέας δεν ανήκει και δεν είναι υπό τον πραγματικό έλεγχο, απευθείας ή με κατά πλειοψηφία συμμετοχή, κρατών μελών ή/και υπηκόων τους, ή άλλων κρατών προσδιοριζόμενων στο παράρτημα 5 ή/και υπηκόων τους·
  - (γ) ο αερομεταφορέας παρέλειψε να συμμορφωθεί προς τους νόμους και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 5 (Εφαρμογή νομοθεσιών) της παρούσας συμφωνίας· ή
  - (δ) δεν τηρήθηκαν ή δεν επιβλήθηκαν οι διατάξεις που καθορίζονται στο άρθρο 13 (Ασφάλεια πτήσεων) και στο άρθρο 14 (Αεροπορική ασφάλεια (επίγεια)).
2. Τα δικαιώματα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο ασκούνται μόνον κατόπιν διαβούλευσης με τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλομένου μέρους, εκτός εάν είναι απαραίτητη η επείγουσα λήψη μέτρων για να αποφευχθεί η συνέχιση της μη συμμόρφωσης προς τα στοιχεία (γ) ή (δ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4α

Επένδυση

Η κατά πλειοψηφία κυριότητα ή ο πραγματικός έλεγχος ενός αερομεταφορέα του Μαρόκου από κράτος μέλος ή υπηκόους του, ή ενός αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από το Μαρόκο ή υπηκόους του, υπόκειται σε προκαταρκτική απόφαση της Κοινής Επιτροπής που συστήνεται με βάση την παρούσα συμφωνία.

Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι όροι που συνδέονται με την εκτέλεση των συμφωνημένων με βάση την παρούσα συμφωνία δρομολογίων και με την εκτέλεση των δρομολογίων μεταξύ τρίτων χωρών και των συμβαλλομένων μερών.

Οι διατάξεις του άρθρου 21 παράγραφος 9 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζονται σε αυτόν τον τύπο αποφάσεων.

Άρθρο 5

Εφαρμογή νομοθεσιών

1. Οι αερομεταφορείς του ενός συμβαλλομένου μέρους, κατά την είσοδό τους στην επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους, κατά τη παραμονή τους σε αυτήν, ή κατά την έξοδό τους από αυτήν, συμμορφώνονται προς τους νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν στη δεδομένη επικράτεια για την είσοδο ή την αναχώρηση αεροσκάφους χρησιμοποιούμενου σε διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, ή για την πτητική εκμετάλλευση και την πλοήγηση αεροσκάφους.
2. Κατά την είσοδο, την έξοδο και κατά την παραμονή στην επικράτεια ενός συμβαλλομένου μέρους, τηρούνται από, ή σε σχέση με τους επιβάτες, το πλήρωμα ή το φορτίο των αεροπορικών εταιρειών του άλλου συμβαλλομένου μέρους οι νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ισχύουν στην εν λόγω επικράτεια για την είσοδο στη συγκεκριμένη επικράτεια ή την αναχώρηση από αυτήν επιβατών, πληρωμάτων ή φορτίου αεροσκάφους (συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εισόδου, ελευθεροεπικοινωνίας, μετανάστευσης, διαβατηρίων, τελωνείων και υγειονομικής κατακράτησης ή, στην περίπτωση του ταχυδρομείου, ταχυδρομικών κανονισμών).

Άρθρο 6

Ανταγωνισμός

Στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι διατάξεις του Κεφαλαίου II (“Ανταγωνισμός και άλλες οικονομικές διατάξεις”) του Τίτλου IV της συμφωνίας σύνδεσης, εκτός εάν η παρούσα συμφωνία περιέχει ειδικότερους κανόνες.

Άρθρο 7

Επιχορηγήσεις

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι οι δημόσιες επιχορηγήσεις αερομεταφορέων νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων στην προσφορά αεροπορικών δρομολογίων, ότι διακυβεύουν τους βασικούς στόχους της παρούσας συμφωνίας και ότι δεν είναι συμβιβάσιμες με την αρχή ενός ανοικτού εναερίου χώρου.
2. Όταν κρίνεται απαραίτητη η παροχή δημόσιων επιχορηγήσεων σε αερομεταφορέα ή αερομεταφορείς που λειτουργούν βάσει της παρούσας συμφωνίας για να επιτύχουν νόμιμο στόχο, οι εν λόγω επιχορηγήσεις είναι ανάλογες προς το στόχο, διαφανείς και μελετημένες κατά τρόπο που να ελαχιστοποιείται, στο μέτρο του εφικτού, η αρνητική τους επίπτωση στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Το συμβαλλόμενο μέρος που χορηγεί την επιδότηση ενημερώνει εγκαίρως το άλλο συμβαλλόμενο μέρος σχετικά με την πρόθεσή του να χορηγήσει την επιχορήγηση και με τη συνοχή της με τα κριτήρια που καθορίζει η παρούσα συμφωνία.
3. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος πιστεύει ότι η επιχορήγηση, η οποία χορηγείται από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, ή, αναλόγως της περίπτωσης, από δημόσιο ή κυβερνητικό φορέα χώρας άλλης από τα συμβαλλόμενα μέρη, δεν είναι συμβιβάσιμη με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 2, μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της Κοινής Επιτροπής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 21, προκειμένου να εξετασθεί το θέμα και να δοθούν κατάλληλες απαντήσεις σε εύλογα ερωτήματα.
4. Όταν μια διαφορά δεν μπορεί να επιλυθεί από την Κοινή Επιτροπή, τα συμβαλλόμενα μέρη διατηρούν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τα αντίστοιχα μέτρα τους κατά των επιχορηγήσεων.
5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των συμβαλλομένων μερών σχετικά με τα βασικής σημασίας αεροπορικά δρομολόγια και τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στις επικράτειες των συμβαλλομένων μερών.

Άρθρο 8

Εμπορικές ευκαιρίες

1. Οι αεροπορικές εταιρείες κάθε συμβαλλομένου μέρους δύνανται να εγκαταστήσουν γραφεία στο έδαφος του συμβαλλομένου μέρους για την προώθηση και την πώληση αεροπορικών μεταφορών και συναφών δραστηριοτήτων.
2. Οι αεροπορικές εταιρείες κάθε συμβαλλομένου μέρους δύνανται, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άλλου συμβαλλομένου μέρους που αφορούν την είσοδο, τη διαμονή και την απασχόληση, να φέρουν και να διατηρούν στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους διευθυντικά στελέχη, προσωπικό πωλήσεων, προσωπικό τεχνικό, επιχειρησιακό και άλλου είδους ειδικευμένο προσωπικό, το οποίο απαιτείται για την παροχή αεροπορικών μεταφορών.

3. α) Με την επιφύλαξη του κατωτέρω σημείου β), κάθε αεροπορική εταιρεία, όσον αφορά την εξυπηρέτηση εδάφους στην επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους, έχει :
- (i) το δικαίωμα να παρέχει η ίδια την εξυπηρέτηση εδάφους (“αυτοεξυπηρέτηση”) ή, κατά την προαίρεσή της,
  - (ii) το δικαίωμα να επιλέξει μεταξύ των ανταγωνιστριών εταιρειών που παρέχουν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου υπηρεσίες εδάφους, εφόσον οι εν λόγω εταιρείες έχουν πρόσβαση στην αγορά σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις κάθε συμβαλλομένου μέρους και εφόσον οι εταιρείες αυτές υπάρχουν στην αντίστοιχη αγορά
- β) Για τις ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσιών εδάφους, ήτοι τη διακίνηση αποσκευών, τις υπηρεσίες στο διάδρομο, τον εφοδιασμό σε καύσιμα και λάδια, τη διακίνηση φορτίου και ταχυδρομείου, όσον αφορά την υλική διακίνηση φορτίου και ταχυδρομείου μεταξύ αεροσταθμού και αεροσκάφους, τα δικαιώματα που αναφέρονται στα σημεία (i) και (ii) του σημείου (α) ανωτέρω εξαρτώνται μόνον από τους ειδικούς περιορισμούς που αφορούν το διαθέσιμο χώρο και την ικανότητα λόγω της ανάγκης να διατηρηθεί η ασφαλής λειτουργία του αερολιμένα. Σε περίπτωση που αποκλείεται η αυτοεξυπηρέτηση και δεν υφίσταται πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ εταιρειών παροχής υπηρεσιών εδάφους, όλες οι υπηρεσίες αυτές διατίθενται σε ισότιμη και κατάλληλη βάση σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες· οι τιμές των υπηρεσιών αυτών δεν υπερβαίνουν το πλήρες κόστος τους, συμπεριλαμβανομένου κάποιου εύλογου κέρδους, μετά την απόσβεση.
4. Κάθε αεροπορική εταιρεία ενός συμβαλλομένου μέρους δύναται να προβαίνει στην πώληση αερομεταφορών στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους απευθείας ή/και κατά την κρίση της, μέσω των πρακτόρων της ή άλλων μεσαζόντων που έχει ορίσει η εν λόγω εταιρεία. Κάθε αεροπορική εταιρεία έχει το δικαίωμα να πωλεί παρόμοιες μεταφορές και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι ελεύθερο να αγοράζει τις μεταφορές αυτές στο νόμισμα της εν λόγω επικράτειας ή σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα.
5. Κάθε αεροπορική εταιρεία έχει το δικαίωμα να μετατρέπει και να εμβάζει από την επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους στη χώρα της και, με εξαίρεση την περίπτωση που μια τέτοια πράξη αντιβαίνει στην εν γένει ισχύουσα νομοθεσία ή κανόνα, στη χώρα της επιλογής της, κατόπιν αιτήσεώς της, τα έσοδα τα οποία υπερβαίνουν τα ποσά που δημιουργήθηκαν επί τόπου. Η μετατροπή και το έμβασμα εγκρίνονται κανονικά χωρίς περιορισμούς ή φορολόγηση, στην τιμή συναλλάγματος που εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές και εμβάσματα την ημέρα που ο αερομεταφορέας υποβάλλει την αρχική αίτηση εμβάσματος.
6. Οι αεροπορικές εταιρείες κάθε συμβαλλομένου μέρους δύνανται να πληρώνουν τα τοπικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς καυσίμων, στην επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους στο τοπικό νόμισμα. Οι αεροπορικές εταιρείες κάθε συμβαλλομένου μέρους έχουν την ευχέρεια να πληρώνουν τα εν λόγω έξοδα στην επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα σύμφωνα με την τοπική νομισματική νομοθεσία.

7. Κάθε αεροπορική εταιρεία ενός συμβαλλομένου μέρους, κατά τη λειτουργία της ή την παροχή υπηρεσιών με βάση την παρούσα συμφωνία, δύναται να συνάπτει συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, όπως οι συμφωνίες για τη δέσμευση χώρου ή για την κοινή εκμετάλλευση πτήσεων, με:

- α) οποιαδήποτε εταιρεία ή εταιρείες των συμβαλλομένων μερών, και
- β) οποιαδήποτε εταιρεία ή εταιρείες τρίτης χώρας, και
- γ) εταιρεία επίγειων (χερσαίων ή θαλάσσιων) μεταφορών οποιασδήποτε χώρας,

με την προϋπόθεση ότι (i) όλοι οι μετέχοντες σε τέτοιες συμφωνίες έχουν ανάλογη αρμοδιότητα και ότι (ii) όλες οι συμφωνίες πληρούν τους όρους για την ασφάλεια και τον ανταγωνισμό που συνήθως εφαρμόζονται σε τέτοιου είδους συμφωνίες. Σε ό,τι αφορά την πώληση επιβατικής αεροπορικής μεταφοράς στην οποία ενέχεται πτήση με κοινό κωδικό, ο αγοραστής του εισιτηρίου ενημερώνεται στο σημείο πώλησης, ή ούτως ή άλλως πριν την επιβίβασή του, ποιος είναι ο αερομεταφορέας που θα εκτελέσει κάθε τμήμα του δρομολογίου.

8. (α) Όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών, οι επιχειρήσεις επίγειας μεταφοράς δεν υπόκεινται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις αεροπορικές μεταφορές στη βάση και μόνον ότι η συγκεκριμένη επίγεια μεταφορά πραγματοποιείται από μια αεροπορική εταιρεία για ίδιο λογαριασμό. Οι επιχειρήσεις επίγειας μεταφοράς έχουν την ευχέρεια να αποφασίζουν εάν θα συνάψουν συμφωνίες συνεργασίας. Οι επιχειρήσεις επίγειας μεταφοράς, όταν λαμβάνουν απόφαση για μια τέτοια συμφωνία, δύναται να εξετάζουν, μεταξύ άλλων, το συμφέρον των καταναλωτών και τους υπάρχοντες περιορισμούς τεχνικής, οικονομικής, χωρικής φύσεως όπως και τους περιορισμούς χωρητικότητας.

(β) Επιπλέον και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης της παρούσας συμφωνίας, οι αεροπορικές εταιρείες και οι μεσάζουσες εταιρείες μεταφοράς φορτίου των συμβαλλομένων μερών δύναται να χρησιμοποιούν, χωρίς περιορισμούς, σε σχέση με τη διεθνή αεροπορική μεταφορά οποιαδήποτε επίγεια μεταφορά φορτίου από ή προς οποιοδήποτε σημείο στις επικράτειες του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ή σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς όλους τους αερολιμένες που διαθέτουν τελωνεία, και συμπεριλαμβανομένου, αναλόγως, των δικαιωμάτων μεταφοράς αποθηκευμένου στα τελωνεία φορτίου με βάση τις εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Το φορτίο αυτό, είτε μεταφέρεται με μέσα επίγειας μεταφοράς είτε αεροπορικώς, εισάγεται στις τελωνειακές εγκαταστάσεις του αερολιμένα και περνά από τις τελωνειακές διατυπώσεις. Οι αεροπορικές εταιρείες δύναται να επιλέξουν να πραγματοποιήσουν οι ίδιες τη χερσαία μεταφορά ή να συμφωνήσουν την εν λόγω μεταφορά με άλλες εταιρείες επίγειας μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της επίγειας μεταφοράς που χρησιμοποιούν άλλες αεροπορικές εταιρείες και οι μεσάζοντες αεροπορικής μεταφοράς φορτίου. Η συγκεκριμένη διατροφική μεταφορά φορτίου επιτρέπεται να προσφέρεται με ενιαίο κόμιστρο που καλύπτει το συνδυασμό αεροπορικής και επίγειας μεταφοράς, με την προϋπόθεση ότι δεν παραπλανώνται οι αποστολείς σε ό,τι αφορά τα δεδομένα της εν λόγω μεταφοράς.

Άρθρο 9

Δασμοί και τελωνειακές επιβαρύνσεις

1. Κατά την άφιξή του στο έδαφος ενός συμβαλλομένου μέρους, το αεροσκάφος που χρησιμοποιείται στις διεθνείς αερομεταφορές από τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλομένου μέρους, ο συνήθης εξοπλισμός του, ο εξοπλισμός εδάφους, τα καύσιμα, τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια, τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων), τα εφόδια του αεροσκάφους (στα οποία συμπεριλαμβάνονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, τα τρόφιμα, τα αφειγήματα και τα οινόπνευματώδη ποτά, ο καπνός και άλλα προϊόντα προς πώληση στους επιβάτες ή προς χρήση από αυτούς σε περιορισμένες ποσότητες κατά τη διάρκεια της πτήσης), και άλλα είδη, τα οποία διατίθενται ή χρησιμοποιούνται μόνον κατά τη λειτουργία ή την εξυπηρέτηση αεροσκάφους διεθνών αεροπορικών μεταφορών, απαλλάσσονται, σε βάση αμοιβαιότητας, όλων των περιορισμών εισαγωγής, των φόρων περιουσίας και των έκτακτων φόρων κεφαλαίου, των δασμών, των ειδικών φόρων κατανάλωσης και παρεμφερών τελών και επιβαρύνσεων που (α) επιβάλλονται από τις εθνικές ή τοπικές αρχές ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, και (β) δεν βασίζονται στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, με την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω εξοπλισμός και τα εφόδια αυτά παραμένουν εντός του αεροσκάφους.
2. Απαλλάσσονται επίσης, σε βάση αμοιβαιότητας, των φόρων, εισφορών, δασμών, τελών και επιβαρύνσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των επιβαρύνσεων που συνδέονται με το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας:
  - α) τα εφόδια αεροσκάφους που εισάγονται ή παρέχονται στο έδαφος ενός συμβαλλομένου μέρους και τοποθετούνται εντός του αεροσκάφους, σε λογικές ποσότητες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλομένου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης άνω της επικράτειας του συμβαλλομένου μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους·
  - β) ο εξοπλισμός εδάφους και τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων) που εισάγονται στην επικράτεια συμβαλλομένου μέρους για την εξυπηρέτηση, τη συντήρηση ή την επισκευή αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλομένου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές·
  - γ) τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια που εισάγονται ή παρέχονται στην επικράτεια ενός συμβαλλομένου μέρους με σκοπό να χρησιμοποιηθούν σε αεροσκάφος αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλομένου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης άνω του εδάφους του συμβαλλομένου μέρους όπου τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους· και

- δ) το έντυπο υλικό που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία κάθε συμβαλλομένου μέρους, το οποίο εισάγεται ή παρέχεται στο έδαφος ενός συμβαλλομένου μέρους και φορτώνεται στο αεροσκάφος προκειμένου να χρησιμοποιηθεί μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλομένου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης άνω του εδάφους του συμβαλλομένου μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους·
- ε) ο εξοπλισμός ασφάλειας πτήσης και αεροπορικής ασφάλειας που χρησιμοποιείται σε αεροδρόμια και τερματικούς σταθμούς φορτίου.
3. Η παρούσα συμφωνία δεν απαλλάσσει των φόρων, εισφορών, δασμών, τελών και επιβαρύνσεων παρεμφερών με εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τα καύσιμα με τα οποία τροφοδοτεί τις αεροπορικές εταιρείες στην επικράτειά του ένα συμβαλλόμενο μέρος. Οι αεροπορικές εταιρείες ενός συμβαλλομένου μέρους, κατά την είσοδο, την παραμονή και την αναχώρησή τους από την επικράτεια του άλλου συμβαλλομένου μέρους, συμμορφώνονται προς τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άλλου συμβαλλομένου μέρους που αφορούν την πώληση, την τροφοδοσία και τη χρήση αεροπορικών καυσίμων.
4. Ενδεχομένως, απαιτείται ο εξοπλισμός και τα εφόδια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου να τελούν υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχο των αρμοδίων αρχών.
5. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν επίσης σε περίπτωση που οι αεροπορικές εταιρείες του ενός συμβαλλομένου μέρους έχουν συμβληθεί με άλλη αεροπορική εταιρεία, η οποία χαίρει των απαλλαγών αυτών από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, για το δανεισμό ή τη μεταφορά στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους των ειδών τα οποία προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.
6. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει το ένα ή το άλλο συμβαλλόμενο μέρος να επιβάλλει φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις για τα είδη που πωλούνται στους επιβάτες όχι όμως για την κατανάλωσή τους εντός του αεροσκάφους, σε τμήμα του αεροπορικού δρομολογίου μεταξύ δύο σημείων εντός της επικράτειάς του, όπου επιτρέπεται η επιβίβαση και η αποβίβαση.

Άρθρο 10

Τέλη χρήστη

1. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν επιβάλλει ούτε επιτρέπει την επιβολή στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλομένου μέρους τέλη χρήστη υψηλότερα από εκείνα που επιβάλλονται στις δικές του αεροπορικές εταιρείες οι οποίες εκτελούν παρόμοιες διεθνείς αεροπορικές μεταφορές.

2. Η αύξηση ή η επιβολή νέων τελών επιτρέπεται μόνον μετά από σχετικές διαβουλεύσεις μεταξύ των αρμοδίων αρχών και των αεροπορικών εταιρειών κάθε συμβαλλόμενου μέρους. Οι χρήστες προειδοποιούνται σε εύλογο χρόνο για τις τυχόν προτάσεις αλλαγής των τελών χρήστη, έτσι ώστε να μπορούν να διατυπώσουν τις απόψεις τους πριν επέλθει η αλλαγή των τελών χρήστη. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν επίσης την ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών εφόσον είναι αναγκαία για να εκτιμηθεί με ακρίβεια εάν είναι λογικά, εάν δικαιολογούνται και εάν κατανέμονται ορθά τα τέλη αυτά σύμφωνα με τις αρχές του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Τιμολόγηση

Οι ναύλοι των αεροπορικών μεταφορών που εκτελούνται σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία καθορίζονται ελεύθερα και δεν υπόκεινται σε έγκριση, απαιτείται όμως η κοινοποίησή τους για λόγους ενημέρωσης και μόνον. Οι τιμές που εφαρμόζονται για την αερομεταφορά που πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας υπόκεινται στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Άρθρο 12

Στατιστικές

Οι αρμόδιες αρχές κάθε συμβαλλόμενου μέρους παρέχουν στις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εφόσον τους ζητηθεί, τις πληροφορίες και τις στατιστικές που σχετίζονται με την αεροπορική κίνηση των αεροπορικών εταιρειών που έχει αδειοδοτήσει ένα συμβαλλόμενο μέρος για τα συμφωνημένα δρομολόγια από ή προς την επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους υπό την ίδια μορφή με την οποία εκπονήθηκαν και υποβλήθηκαν από τον αδειοδοτημένο αερομεταφορέα στις αρμόδιες αρχές της επικράτειας στην οποία ανήκει. Τυχόν πρόσθετα στατιστικά δεδομένα σχετικά με την κίνηση, τα οποία δύναται να ζητήσουν οι αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, υπόκεινται σε συζήτηση στην Κοινή Επιτροπή, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 13

Ασφάλεια πτήσεων

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας περί ασφάλειας των αερομεταφορών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα 6.Α, υπό τους όρους που καθορίζονται κατωτέρω.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξασφαλίζουν ότι τα αεροσκάφη που είναι νηολογημένα σε ένα συμβαλλόμενο μέρος, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι δεν συμμορφώνονται προς τα διεθνή πρότυπα ασφάλειας της διεθνούς αεροπορίας που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση, και τα οποία προσγειώνονται σε αερολιμένες ανοικτούς στη διεθνή αεροπορική κίνηση και ευρισκόμενους στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, υπόκεινται σε επιθεωρήσεις διαδρόμου από τις αρμόδιες αρχές αυτού του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, όπως επίσης και σε επιθεωρήσεις μέσα και γύρω από το αεροσκάφος προκειμένου να ελεγχθεί η εγκυρότητα των αεροναυτιλιακών εγγράφων και των εγγράφων που αφορούν το πλήρωμά του, καθώς και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του εξοπλισμού του.
3. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να ζητήσει διαβουλεύσεις ανά πάσα στιγμή σχετικά με τα πρότυπα ασφαλείας που τηρεί το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.
4. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εκλαμβάνεται ως περιοριστική της εξουσίας των αρμοδίων αρχών συμβαλλόμενου μέρους να λάβουν όλα τα κατάλληλα και άμεσα μέτρα, όταν διαπιστώνουν ότι ένα αεροσκάφος, ένα προϊόν ή μια υπηρεσία μπορεί:
  - α) να μην πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση ή με τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Α, όποιο από τα δύο ισχύει, ή
  - β) να εκφράσει σοβαρές ανησυχίες – οι οποίες δημιουργήθηκαν με την επιθεώρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 – ότι ένα αεροσκάφος ή η εκμετάλλευσή του δεν πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση ή με τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Α, όποιο από τα δύο ισχύει 6.Α, ή
  - γ) να εκφράσει σοβαρές ανησυχίες ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική τήρηση και διαχείριση των ελάχιστων προτύπων που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση ή με τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Α, όποιο από τα δύο ισχύει 6.Α.

5. Όταν οι αρμόδιες αρχές ενός συμβαλλόμενου μέρους λαμβάνουν μέτρα με βάση την παράγραφο 4, ενημερώνουν εγκαίρως τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλομένου μέρους αιτιολογώντας τις ενέργειές τους.
6. Εφόσον τα μέτρα που ελήφθησαν κατ'εφαρμογήν της παραγράφου 4 δεν τερματιστούν ακόμη και εάν έχει παύσει να υφίσταται ο λόγος για τον οποίο ελήφθησαν, οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να θέσει το θέμα στην Κοινή Επιτροπή.
7. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως "αρμόδιες αρχές" νοούνται οι δημόσιες υπηρεσίες ή οι φορείς που προσδιορίζονται στο παράρτημα 3. Τυχόν τροποποιήσεις του εθνικού δικαίου που αφορούν το καθεστώς των αρμοδίων αρχών κοινοποιούνται από το αντίστοιχο συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο.

Άρθρο 14

Αεροπορική ασφάλεια (επίγεια)

1. Καθόσον η ασφάλεια των αεροσκαφών πολιτικής αεροπορίας, των επιβατών και των πληρωμάτων τους αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εκτέλεση διεθνών αεροπορικών μεταφορών, τα συμβαλλόμενα μέρη βεβαιώνουν τις αμοιβαίες υποχρεώσεις τους να προστατεύουν την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες πράξεις (και ιδίως τις υποχρεώσεις τους με βάση τη Σύμβαση του Σικάγου, τη Σύμβαση περί Παραβάσεων και Ορισμένων Άλλων Πράξεων που διαπράττονται επί Αεροσκαφών, η οποία υπεγράφη στο Τόκιο στις 14 Σεπτεμβρίου 1963, τη Σύμβαση για την Καταστολή της παράνομης υφαρπαγής αεροσκαφών, η οποία υπεγράφη στη Χάγη στις 16 Δεκεμβρίου 1970, τη Σύμβαση για την Καταστολή Παρανόμων Πράξεων εναντίον της ασφάλειας της Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία υπεγράφη στο Μόντρεαλ στις 23 Σεπτεμβρίου 1971 και το Πρωτόκολλο για την καταστολή παράνομων πράξεων βίας σε αερολιμένες που εξυπηρετούν τη διεθνή πολιτική αεροπορία, το οποίο υπεγράφη στο Μόντρεαλ στις 24 Φεβρουαρίου 1988 και τη Σύμβαση για τη σήμανση πλαστικών εκρηκτικών με σκοπό τον εντοπισμό τους, η οποία υπεγράφη στο Μόντρεαλ την 1^η Μαρτίου 1991, εφόσον αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν προσχωρήσει στις συμβάσεις αυτές, όπως και σε άλλες συμβάσεις και πρωτόκολλα που σχετίζονται με την πολιτική αεροπορία στις οποίες έχουν προσχωρήσει αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη).
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν, κατόπιν αιτήσεως, όλη την αναγκαία αμοιβαία συνδρομή την αποτροπή ενεργειών παράνομης υφαρπαγής (αεροπειρατείας) αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας και άλλων παράνομων ενεργειών κατά της ασφάλειας των εν λόγω αεροσκαφών, των επιβατών και του πληρώματός του και των αερολιμένων και των αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων.

3. Στις αμοιβαίες σχέσεις τους, τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με τα πρότυπα αεροπορικής ασφάλειας και εφόσον τις εφαρμόζουν με τις ανάλογες συνιστώμενες πρακτικές που έχουν καθιερωθεί από τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και έχουν ενσωματωθεί ως Παραρτήματα της Σύμβασης του Σικάγου, στο βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις ασφαλείας εφαρμόζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη. Απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των αεροσκαφών που είναι νηολογημένα στα μητρώα τους, από τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που έχουν τον κύριο τόπο των δραστηριοτήτων τους ή τη μόνιμη έδρα τους στην επικράτειά τους, καθώς και από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων που ευρίσκονται στην επικράτειά τους, να ενεργούν σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις αεροπορικής ασφάλειας.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων εντός της επικρατείας του για την προστασία των αεροσκαφών και για τον έλεγχο των επιβατών και των μελών των πληρωμάτων και των αποσκευών και των χειραποσκευών τους, καθώς και του φορτίου (συμπεριλαμβανομένων των χειραποσκευών) και των αποθηκών των αεροσκαφών, πριν και κατά τη διάρκεια της επιβίβασης ή της φόρτωσης· διασφαλίζει επίσης ότι τα εν λόγω μέτρα προσαρμόζονται κατάλληλα στην αντιμετώπιση μεγάλων. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμφωνεί ότι οι αερομεταφορείς ενδέχεται να πρέπει να τηρήσουν τα μέτρα αεροπορικής ασφαλείας που αναφέρονται στην παράγραφο 3, τα οποία απαιτούνται από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την είσοδο, την έξοδο και την παραμονή στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ανταποκρίνεται θετικά σε κάθε αίτημα του άλλου μέρους για τη λήψη ειδικών μέτρων αεροπορικής ασφάλειας προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής.
5. Σε περίπτωση συμβάντος ή απειλής συμβάντος παράνομης υφαρπαγής αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας ή άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφαλείας των επιβατών, του πληρώματος, των αερολιμένων ή των αεροναυτιλιακών διευκολύνσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη αλληλοβοηθούνται διευκολύνοντας τις συνεννοήσεις και άλλα κατάλληλα μέτρα με σκοπό να τερματισθεί γρήγορα και με ασφάλεια το συμβάν ή η απειλή τέτοιου συμβάντος.
6. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος άρθρου για την αεροπορική ασφάλεια, δύναται να ζητήσει άμεσες διαβουλεύσεις με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.
7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 (Ανάκληση των εγκρίσεων) της παρούσας συμφωνίας, η αποτυχία επίτευξης ικανοποιητικής συμφωνίας μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος για διαβουλεύσεις, αποτελεί βάση λήψης αποφάσεως για αναστολή ισχύος, ανάκληση, περιορισμό ή επιβολή όρων στην έγκριση εκμετάλλευσης ή την άδεια τεχνικής εκμετάλλευσης των αεροπορικών εταιρειών αμοιβαίων των συμβαλλομένων μερών.
8. Σε περιπτώσεις άμεσης και έκτακτης απειλής, το ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα πριν την εκπνοή της προθεσμίας των δέκα πέντε (15) ημερών.

9. Τυχόν μέτρα, τα οποία έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 7 ανωτέρω, διακόπτονται μόλις το άλλο συμβαλλόμενο μέρος συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 15

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Β, με τους όρους που τίθενται κατωτέρω.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να εξασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο συνεργασίας στο πεδίο της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας προκειμένου να επεκταθεί ο ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός στο Μαρόκο, έτσι ώστε να βελτιωθούν τα ισχύοντα πρότυπα ασφαλείας και η εν γένει αποτελεσματικότητα των προτύπων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη, με σκοπό τη βέλτιστη χρήση της χωρητικότητας και την ελαχιστοποίηση των καθυστερήσεων.
3. Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό στις επικράτειές τους:
  - α) Το Μαρόκο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να προσαρμόσει τις θεσμικές του δομές διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, ιδίως με τη σύσταση αρμόδιων εθνικών εποπτικών φορέων ανεξάρτητων, τουλάχιστον από άποψη λειτουργίας, από τους φορείς παροχής υπηρεσιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας· και
  - β) Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνδέει το Μαρόκο με κάθε επιχειρησιακή πρωτοβουλία στο πεδίο των αεροναυτιλιακών υπηρεσιών, του εναερίου χώρου και της διαλειτουργικότητας, η οποία πηγάζει από τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, ιδίως μέσω της έγκαιρης συμμετοχής του Μαρόκου στις προσπάθειες για τη δημιουργία λειτουργικών τμημάτων εναερίου χώρου ή μέσω κατάλληλου συντονισμού με το σύστημα SESAR.

Άρθρο 16

Περιβάλλον

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Γ, με τους όρους που τίθενται κατωτέρω.
2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιορίζει τη δυνατότητα των αρμοδίων αρχών ενός συμβαλλομένου μέρους να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν ή να αντιμετωπίσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των διεθνών αεροπορικών μεταφορών που εκτελούνται με βάση την παρούσα συμφωνία, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις ως προς την εθνικότητα.

Άρθρο 17

Προστασία των καταναλωτών

Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία περί αεροπορικών μεταφορών που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Δ.

Άρθρο 18

Ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων

Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία περί αεροπορικών μεταφορών που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.Ε.

Άρθρο 19

Θέματα κοινωνικού χαρακτήρα

Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία περί αεροπορικών μεταφορών που προσδιορίζεται στο παράρτημα 6.ΣΤ.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Ερμηνεία και εφαρμογή

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, γενικής ή ειδικής φύσεως, με σκοπό να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και απέχουν από τη λήψη κάθε μέτρου, ικανού να διακυβεύσει την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος είναι υπεύθυνο στην επικράτειά του για την ορθή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και, ιδίως, των κανονισμών και των οδηγιών περί αεροπορικών μεταφορών που αναφέρονται στο παράρτημα 6.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος όλες τις πληροφορίες και τη συνδρομή που χρειάζεται σε περίπτωση διερεύνησης πιθανών παραβάσεων από το εν λόγω άλλο συμβαλλόμενο μέρος σύμφωνα με τη συναφή δικαιοδοσία του, όπως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία.
4. Όποτε τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν με βάση τις εξουσίες που τους παρέχει η παρούσα συμφωνία σε θέματα που ενδιαφέρουν το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και αφορούν τις αρχές ή τις επιχειρήσεις του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, οι αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους ενημερώνονται πλήρως και τους δίδεται η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους προτού ληφθεί τελική απόφαση.

Άρθρο 21

Κοινή Επιτροπή

1. Συστήνεται με την παρούσα επιτροπή απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των συμβαλλομένων μερών (στο εξής αναφερόμενη ως Κοινή Επιτροπή), η οποία είναι αρμόδια για τη διαχείριση της παρούσας συμφωνίας και εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή της. Προς το σκοπό αυτό, προβαίνει σε συστάσεις και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπει η παρούσα συμφωνία.
2. Οι αποφάσεις της Κοινής Επιτροπής λαμβάνονται από κοινού και είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη. Οι αποφάσεις της Κοινής Επιτροπής τίθενται σε ισχύ από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν σε αυτά.
3. Η Κοινή Επιτροπή συνεδριάζει όποτε είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μια φορά ανά έτος. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση συνεδρίασης.

4. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται επίσης να ζητήσει σύγκληση της κοινής επιτροπής προκειμένου να επιδιώξει την επίλυση θεμάτων σχετικών με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Στην περίπτωση αυτή, η Κοινή Επιτροπή συγκαλείται το συντομότερο δυνατόν, όχι όμως αργότερα των δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά.
5. Για την ορθή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες και, κατόπιν αιτήσεως ενός των συμβαλλομένων μερών, πραγματοποιούν διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Επιτροπής.
6. Η Κοινή Επιτροπή αποφασίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.
7. Εάν, κατά την άποψη ενός συμβαλλομένου μέρους, δεν εφαρμόζεται ορθά κάποια απόφαση της Κοινής Επιτροπής από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, το πρώτο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει να συζητηθεί το θέμα στην Κοινή Επιτροπή. Εάν η Κοινή Επιτροπή δεν μπορέσει να επιλύσει το θέμα εντός δύο μηνών από την παραπομπή του σε αυτήν, το συμβαλλόμενο μέρος που υπέβαλε το θέμα στην Κοινή Επιτροπή μπορεί να λάβει κατάλληλα μέτρα διασφάλισης προσωρινού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 23.
8. Οι αποφάσεις της Κοινής Επιτροπής περιέχουν την ημερομηνία εφαρμογής τους στα συμβαλλόμενα μέρη, όπως και κάθε άλλη πληροφορία που ενδέχεται να ενδιαφέρει οικονομικούς παράγοντες.
9. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, εάν η Κοινή Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός έξι μηνών από την ημερομηνία υποβολής ενός θέματος, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να λάβουν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης προσωρινού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 23.
10. Η Κοινή Επιτροπή εξετάζει θέματα διμερών επενδύσεων πλειοψηφικής συμμετοχής, ή αλλαγής στον πραγματικό έλεγχο αεροπορικών εταιρειών των συμβαλλομένων μερών.
11. Η Κοινή Επιτροπή αναπτύσσει επίσης τη συνεργασία:
  - (α) προωθώντας την ανταλλαγή απόψεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων σε θέματα νέων νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών και εξελίξεων, καθώς και σε θέματα ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας, περιβάλλοντος, αεροπορικών υποδομών (συμπεριλαμβανομένων των χρονοθυρίδων) και προστασίας των καταναλωτών·
  - (β) εξετάζοντας τις κοινωνικές επιπτώσεις που επιφέρει η εφαρμογή της συμφωνίας, ιδίως στον τομέα της απασχόλησης, και δίνοντας κατάλληλες απαντήσεις στις ανησυχίες που αποδεικνύονται δικαιολογημένες·
  - (γ) διερευνώντας τα πιθανά πεδία περαιτέρω ανάπτυξης της συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διατύπωσης συστάσεων για την τροποποίηση της συμφωνίας.

Άρθρο 22

Επίλυση διαφορών και διαιτησία

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να παραπέμψει στην Κοινή Επιτροπή οποιαδήποτε διαφορά σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, η οποία δεν επιλύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 21. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο σύνδεσης που έχει θεσπισθεί με βάση τη συμφωνία σύνδεσης ενεργεί ως Κοινή Επιτροπή.
2. Η Κοινή Επιτροπή επιλύει τη διαφορά με απόφασή της.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.
4. Εάν δεν είναι δυνατόν να επιλυθεί η διαφορά σύμφωνα με την παράγραφο 2, η διαφορά υποβάλλεται, κατόπιν αιτήσεως ενός των συμβαλλομένων μερών, σε ειδική επιτροπή διαιτησίας απαρτιζόμενη από τρεις διαιτητές σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται κατωτέρω:
  - α) κάθε συμβαλλόμενο μέρος ορίζει ένα διαιτητή εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής κοινοποίησης της αίτησης διαιτησίας από το διαιτητικό δικαστήριο που έχει απευθύνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος μέσω της διπλωματικής οδού· ο τρίτος διαιτητής ορίζεται εντός περαιτέρω εξήντα (60) ημερών. Εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν ορίσει διαιτητή εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, ή εάν ο τρίτος διαιτητής δεν έχει ορισθεί εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας να ορίσει διαιτητή ή διαιτητές, αναλόγως·
  - β) ο τρίτος διαιτητής που ορίζεται υπό τους όρους του σημείου α) ανωτέρω πρέπει να είναι υπήκοος τρίτης χώρας και ενεργεί ως Πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου·
  - γ) το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει τον εσωτερικό του κανονισμό· και
  - δ) με την επιφύλαξη της οριστικής απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου, οι αρχικές δαπάνες της διαιτησίας κατανέμονται ισομερώς στα συμβαλλόμενα μέρη.
5. Κάθε προσωρινή ή τελική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου είναι δεσμευτική για τα συμβαλλόμενα μέρη.
6. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν συμμορφωθεί προς μια απόφαση, την οποία το διαιτητικό δικαστήριο έλαβε με βάση τους όρους του παρόντος άρθρου εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δύναται, επί όσο χρόνο διαρκέσει η μη συμμόρφωση, να περιορίσει, να αναστείλει ή να ανακαλέσει από το συμβαλλόμενο μέρος που παρέβη την υποχρέωσή του τα δικαιώματα ή τα προνόμια που του έχει χορηγήσει με βάση τους όρους της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 23

Μέτρα διασφάλισης

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο που απαιτείται για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει της παρούσας συμφωνίας. Μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.
2. Εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κρίνει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος παρέλειψε να εκπληρώσει κάποια υποχρέωση που υπέχει με βάση την παρούσα συμφωνία, μπορεί να λάβει κατάλληλα μέτρα. Τα μέτρα διασφάλισης περιορίζονται ως προς την έκταση και τη διάρκειά τους στα απολύτως αναγκαία, έτσι ώστε να επανορθωθεί η κατάσταση ή να διατηρηθεί η ισορροπία της παρούσας συμφωνίας. Κατά τη λήψη τέτοιων μέτρων λαμβάνεται μέριμνα ώστε να διαταραχθεί στο ελάχιστο η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
3. Το συμβαλλόμενο μέρος που σκοπεύει να λάβει μέτρα διασφάλισης κοινοποιεί την πρόθεσή του στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη μέσω της Κοινής Επιτροπής και παρέχει τις σχετικές πληροφορίες.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη έρχονται άμεσα σε διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Επιτροπής προκειμένου να ανεβρεθεί κοινώς αποδεκτή λύση.
5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος (δ), του άρθρου 4 παράγραφος (δ) και των άρθρων 13 και 14, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος δεν δύναται να λάβει μέτρα διασφάλισης πριν την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης με βάση την παράγραφο 1, εκτός εάν η διαδικασία διαβούλευσης με βάση την παράγραφο 2 ολοκληρωθεί πριν την εκπνοή της προθεσμίας που προαναφέρθηκε.
6. Το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος κοινοποιεί στην Κοινή Επιτροπή, χωρίς καθυστέρηση, τα μέτρα που έλαβε και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.
7. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται με βάση τους όρους του παρόντος άρθρου αναστέλλεται μόλις το συμβαλλόμενο μέρος που παρέβη την υποχρέωσή του ικανοποιήσει τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 24

Γεωγραφική επέκταση της συμφωνίας

Τα συμβαλλόμενα μέρη, καίτοι αναγνωρίζουν ότι η παρούσα συμφωνία είναι διμερής, επισημαίνουν ότι εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής σύμπραξης που προτάθηκε στη Δήλωση της Βαρκελώνης στις 28 Νοεμβρίου 1995. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να διεξάγουν συνεχή διάλογο για να εξασφαλίσουν τη συνοχή της παρούσας συμφωνίας με τη διαδικασία της Βαρκελώνης, και ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα να συμφωνούνται από κοινού τροποποιήσεις ώστε να λαμβάνονται υπόψη παρεμφερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών.

Άρθρο 25

Σχέση με άλλες συμφωνίες

1. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας υπερέχουν των σχετικών διατάξεων διμερών συμφωνιών που υπάρχουν μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών. Ωστόσο, τα υπάρχοντα δικαιώματα κυκλοφορίας, τα οποία απορρέουν από τις εν λόγω διμερείς συμφωνίες και δεν καλύπτονται με βάση την παρούσα συμφωνία, είναι δυνατόν να συνεχίσουν να ασκούνται, με την προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται διάκριση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των υπηκόων τους.
2. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη προσχωρήσουν σε μια πολυμερή συμφωνία, ή εάν εγκρίνουν μια απόφαση που έλαβε η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας ή άλλος διεθνής οργανισμός, η οποία έχει ως αντικείμενο θέματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, διαβουλεύονται στο πλαίσιο της Κοινής Επιτροπής με σκοπό να εκτιμήσουν κατά πόσον πρέπει να αναθεωρηθεί η παρούσα συμφωνία ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις που έχουν επέλθει.
3. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν απόφασης των δύο συμβαλλομένων μερών να εφαρμόσουν μελλοντικές συστάσεις στις οποίες ενδέχεται να προβεί η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν επικαλούνται την παρούσα συμφωνία, ή μέρος αυτής, ως βάση διαφωνίας τους να εξετασθούν στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας εναλλακτικές πολιτικές σε κάποιο θέμα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 26

Τροποποιήσεις

1. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος επιθυμεί την αναθεώρηση διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, ειδοποιεί σχετικά την Κοινή Επιτροπή. Η συμφωνηθείσα τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας τίθεται σε ισχύ μετά την ολοκλήρωση των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών.
2. Η Κοινή Επιτροπή δύναται, κατόπιν πρότασης ενός συμβαλλομένου μέρους και σύμφωνα με το παρόν άρθρο, να αποφασίσει την τροποποίηση των παραρτημάτων της παρούσας συμφωνίας.
3. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε συμβαλλομένου μέρους, τηρουμένης της συμμόρφωσης με την αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων και με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, να θεσπίζουν μονομερώς νέα νομοθεσία ή να τροποποιεί την υπάρχουσα νομοθεσία στο πεδίο των αεροπορικών μεταφορών ή σε συνδεδεμένο με αυτές πεδίο που αναφέρεται στο παράρτημα 6.
4. Ένα συμβαλλόμενο μέρος, μόλις εκπονήσει νέα νομοθεσία, ενημερώνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και διαβουλεύεται με αυτό όσο το δυνατόν στενότερα. Εάν ζητηθεί από ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, μπορεί να πραγματοποιηθεί προκαταρκτική ανταλλαγή απόψεων στην Κοινή Επιτροπή.

5. Ένα συμβαλλόμενο μέρος, μόλις εκδώσει νέα νομοθεσία ή τροποποίηση της νομοθεσίας του στο πεδίο των αεροπορικών μεταφορών ή σε συνδεδεμένο με αυτές πεδίο που αναφέρεται στο παράρτημα 6, ενημερώνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος το αργότερο εντός τριάντα ημερών από την έκδοση. Εάν ζητηθεί από ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, η Κοινή Επιτροπή πραγματοποιεί εντός των επόμενων εξήντα ημερών ανταλλαγή απόψεων με αντικείμενο τις επιπτώσεις της εν λόγω νέας νομοθεσίας ή τροποποίησης στην ομαλή λειτουργία της παρούσας συμφωνίας.
6. Η Κοινή Επιτροπή:
  - α) λαμβάνει απόφαση αναθεώρησης του παραρτήματος 6 της παρούσας συμφωνίας, έτσι ώστε να ενσωματωθεί σε αυτό, εφόσον χρειάζεται στη βάση της αμοιβαιότητας, η εν λόγω νέα νομοθεσία ή τροποποίηση·
  - β) λαμβάνει απόφαση, βάσει της οποίας η εν λόγω νέα νομοθεσία ή τροποποίηση θεωρείται συμβιβάσιμη με την παρούσα συμφωνία· ή
  - γ) αποφασίζει κάθε άλλο μέτρο που πρέπει να θεσπισθεί εντός εύλογης προθεσμίας για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 27

Λύση της συμφωνίας

1. Η παρούσα συμφωνία συνάπτεται για αόριστο χρονικό διάστημα.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, ανά πάσα στιγμή, να γνωστοποιήσει γραπτώς μέσω της διπλωματικής οδού στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος την απόφασή του να λύσει την παρούσα συμφωνία. Η εν λόγω γνωστοποίηση αποστέλλεται ταυτόχρονα στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας. Η παρούσα συμφωνία λύεται δώδεκα μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, εκτός εάν αποσυρθεί η γνωστοποίηση πριν την εκπνοή της προθεσμίας αυτής.
3. Η παρούσα συμφωνία παύει να ισχύει ή αναστέλλεται εάν παύσει να ισχύει ή ανασταλεί η συμφωνία σύνδεσης, αντίστοιχα.

Άρθρο 28

Καταχώριση στη ΔΟΠΑ

Η παρούσα συμφωνία και όλες οι τροποποιήσεις της καταχωρίζονται στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας.

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται προσωρινά από την ημερομηνία υπογραφής της και αρχίζει να ισχύει σε ισχύ μόλις αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη ολοκληρώσουν τις εσωτερικές τους διαδικασίες που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα συμφωνία.

ΕΓΙΝΕ στ _____, στις (ολογράφως) _____ του 20__ , εις [διπλούν], στην αραβική και στις _____ γλώσσες, κάθε κείμενο είναι δε εξίσου αυθεντικό.

ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Συμφωνημένα δρομολόγια και καθορισμένες διαδρομές

1. Το παρόν παράρτημα υπόκειται στις μεταβατικές διατάξεις του παραρτήματος 4 της παρούσας συμφωνίας.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλομένου μέρους δικαιώματα εκμετάλλευσης για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών στις κάτωθι διαδρομές:
  - α) για τις αεροπορικές εταιρείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

σημεία εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας – ένα ή περισσότερα σημεία εντός του Μαρόκου – σημεία πέραν του Μαρόκου,
  - β) για τις αεροπορικές εταιρείες του Μαρόκου:

σημεία εντός του Μαρόκου – ένα ή περισσότερα σημεία εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
3. Οι αεροπορικές εταιρείες του Μαρόκου εξουσιοδοτούνται να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας συμφωνίας μεταξύ περισσότερων του ενός σημείων ευρισκόμενων στην επικράτεια της Κοινότητας, με την προϋπόθεση ότι τα δρομολόγια αυτά έχουν τόπο αναχώρησης ή προορισμού στην επικράτεια του Μαρόκου.

Οι αεροπορικές εταιρείες της Κοινότητας επιτρέπεται να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας συμφωνίας μεταξύ του Μαρόκου και σημείων πέραν του Μαρόκου, με την προϋπόθεση ότι τα δρομολόγια αυτά έχουν τόπο αναχώρησης ή τελικού προορισμού στην επικράτεια της Κοινότητας και ότι, όσον αφορά τα επιβατικά δρομολόγια, τα σημεία αυτά ευρίσκονται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

Οι αεροπορικές εταιρείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εξουσιοδοτούνται, για τα δρομολόγια προς και από το Μαρόκο, να εξυπηρετούν περισσότερα του ενός σημεία με το ίδιο δρομολόγιο (υποχρεωτική εξυπηρέτηση δύο τελικών σημείων προορισμού με επιβίβαση μόνον από το σημείο πριν την έξοδο από τη χώρα (co-terminalisation)) και να ασκούν το δικαίωμα στάσης μεταξύ των σημείων αυτών.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας είναι: η Αλγερία, η Αρμενία, η Παλαιστινιακή Αρχή, το Αζερμπαϊτζάν, η Λευκορωσία, η Αίγυπτος, η Γεωργία, το Ισραήλ, η Ιορδανία, ο Λίβανος, η Λιβύη, η Μολδαβία, το Μαρόκο, η Συρία, η Τυνησία και η Ουκρανία. Τα σημεία που βρίσκονται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα σημεία.
4. Οι καθορισμένες διαδρομές μπορούν να εκτελούνται και προς τις δύο κατευθύνσεις. Κάθε σημείο, ενδιάμεσο ή σημείο πέραν των καθορισμένων διαδρομών μπορεί, κατά την προαίρεση κάθε αεροπορικής εταιρείας, να παραλείπεται για ορισμένα ή για όλα τα δρομολόγια, με την προϋπόθεση ότι το δρομολόγιο έχει τόπο αναχώρησης ή

τελικού προορισμού στην επικράτεια του Μαρόκου για τις αεροπορικές εταιρείες του Μαρόκου, ή στην επικράτεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις αεροπορικές εταιρείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει σε κάθε αεροπορική εταιρεία να καθορίζει τη συχνότητα και τη χωρητικότητα της διεθνούς αερομεταφοράς που προσφέρει με βάση τις εμπορικές παραμέτρους στην αγορά. Σύμφωνα με το δικαίωμα αυτό, κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν περιορίζει μονομερώς τον όγκο της κίνησης, τη συχνότητα ή την τακτικότητα ενός δρομολογίου, ή τον τύπο ή τους τύπους αεροσκαφών που εκμεταλλεύονται οι αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εκτός εάν πρόκειται για λόγους τελωνειακούς, τεχνικούς, επιχειρησιακούς, περιβαλλοντικούς ή προστασίας της υγείας.
6. Κάθε αεροπορική εταιρεία μπορεί να εκτελεί διεθνείς αερομεταφορές χωρίς περιορισμούς ως προς την αλλαγή, σε οποιοδήποτε σημείο των καθορισμένων διαδρομών, του τύπου αεροσκάφους που εκμεταλλεύεται.
7. Η μίσθωση με το πλήρωμα (πλήρης μίσθωση) από μαροκινό αερομεταφορέα αεροσκάφους που ανήκει σε αεροπορική εταιρεία τρίτης χώρας, ή, η μίσθωση με το πλήρωμα από αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αεροσκάφους που ανήκει σε αεροπορική εταιρεία τρίτης χώρας άλλης από αυτές που αναφέρονται στο παράρτημα 5, προκειμένου ο αερομεταφορέας να εκμεταλλευθεί τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, πρέπει να θεωρείται ως εξαιρετική ή ότι ικανοποιεί προσωρινές ανάγκες. Η πλήρης μίσθωση υποβάλλεται προηγουμένως στην έγκριση των αρχών που έχουν εκδώσει την άδεια του αερομεταφορέα που ζητεί την πλήρη μίσθωση και των αρμοδίων αρχών του άλλου συμβαλλομένου μέρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η παρούσα συμφωνία, όπως προβλέπει το άρθρο 25 αυτής, υπερέχει των σχετικών διατάξεων των κάτωθι διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών:

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Βασιλείου του Βελγίου και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέως του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 20 Ιανουαρίου 1958·

όπως συμπληρώθηκε με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 20 Ιανουαρίου 1958·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στη Ραμπάτ στις 11 Ιουνίου 2002·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέως του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 8 Μαΐου 1961, σχετικά με την οποία η Τσεχική Δημοκρατία έχει καταθέσει δήλωση διαδοχής·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Βασιλείου της Δανίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 14 Νοεμβρίου 1977·

όπως συμπληρώθηκε με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 14 Νοεμβρίου 1977·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Βόννη στις 12 Οκτωβρίου 1961·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στη Βόννη στις 12 Δεκεμβρίου 1991·

όπως τροποποιήθηκε με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 9 Απριλίου 1997 και στις 16 Φεβρουαρίου 1998·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στη Ραμπάτ στις 15 Ιουλίου 1998·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στην Αθήνα στις 6 Οκτωβρίου 1998·

σε συνδυασμό με το μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στην Αθήνα στις 6 Οκτωβρίου 1998·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Ισπανίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Μαδρίτη στις 7 Ιουλίου 1970·

όπως συμπληρώθηκε με την ανταλλαγή επιστολών στις 12 Αυγούστου 2003 και στις 25 Αυγούστου 2003·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέως του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 25 Οκτωβρίου 1957·

όπως τροποποιήθηκε με την ανταλλαγή επιστολών στις 22 Μαρτίου 1961·

όπως τροποποιήθηκε με τα συμφωνηθέντα πρακτικά της 2^{ης} και της 5^{ης} εκεμβρίου 1968·

όπως τροποποιήθηκε με το μνημόνιο διαβουλεύσεων της 17-18^{ης} Μαΐου 1976·

όπως τροποποιήθηκε με το μνημόνιο διαβουλεύσεων της 15^{ης} Μαρτίου 1977·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το μνημόνιο διαβουλεύσεων της 22-23^{ης} Μαρτίου 1984 και με την ανταλλαγή επιστολών στις 14 Μαρτίου 1984·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέως του Μαρόκου** που έγινε στη Ρώμη στις 8 Ιουλίου 1967·

όπως τροποποιήθηκε με το μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στη Ρώμη στις 13 Ιουλίου 2000·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 17 Οκτωβρίου 2001 και στις 3 Ιανουαρίου 2002·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λετονίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Βαρσοβία στις 19 Μαΐου 1999·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέα του Μαρόκου** που έγινε στη Βόννη στις 5 Ιουλίου 1961·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 21 Μαρτίου 1967·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μάλτας και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέα του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 26 Μαΐου 1983·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κυβέρνησης της **Αυτής Μεγαλειότητας της Βασίλισσας των Κάτω Χωρών και της κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητας του Βασιλέα του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 20 Μαΐου 1959·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης της Αυστρίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 27 Φεβρουαρίου 2002·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Πολωνίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 29 Νοεμβρίου 1969·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **Πορτογαλίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 3 Απριλίου 1958·

όπως συμπληρώθηκε με τα πρακτικά που έγιναν στη Λισσαβόνα στις 19 Δεκεμβρίου 1975·

όπως συμπληρώθηκε τελευταία με τα πρακτικά που υπεγράφησαν στη Λισσαβόνα στις 17 Νοεμβρίου 2003·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Βασιλείου της Σουηδίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στη Ραμπάτ στις 14 Νοεμβρίου 1977·

όπως συμπληρώθηκε με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 14 Νοεμβρίου 1977·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου** που έγινε στο Λονδίνο στις 22 Οκτωβρίου 1965·

όπως τροποποιήθηκε με την ανταλλαγή διακοινώσεων στις 10 και στις 14 Οκτωβρίου 1968·

όπως τροποποιήθηκε με τα πρακτικά που υπεγράφησαν στο Λονδίνο στις 14 Μαρτίου 1997·

όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τα πρακτικά που υπεγράφησαν στη Ραμπάτ στις 17 Οκτωβρίου 1997·

Συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών και άλλες ρυθμίσεις που έχουν μονογραφηθεί ή υπογραφεί μεταξύ του Βασιλείου του Μαρόκου και κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και οι οποίες, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ ούτε εφαρμόζονται προσωρινά

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της **κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της κυβέρνησης του Βασιλείου του Μαρόκου**, όπως επισυνάφθηκε ως παράρτημα 1 στο μνημόνιο συμφωνίας που έγινε στη Χάγη στις 20 Ιουνίου 2001.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Διαδικασίες για τις άδειες εκμετάλλευσης και τις τεχνικές άδειες: αρμόδιες αρχές

1. Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Γερμανία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας, Αεροδιαστημικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και Κτιρίων

Αυστρία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Μεταφορών, Καινοτομίας και Τεχνολογίας

Βέλγιο

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Κινητικότητας και Μεταφορών

Κύπρος

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Επικοινωνιών και Έργων

Δανία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Ισπανία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Προωθήσεων

Εσθονία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Φινλανδία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Γαλλία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας (DGAC)

Ελλάδα

Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

Ουγγαρία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Οικονομίας και Μεταφορών

Ιρλανδία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών

Ιταλία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας (ENAC)

Λεττονία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών

Λιθουανία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Λουξεμβούργο

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Μάλτα

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Κάτω Χώρες

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και Διαχείρισης των Υδάτων

Πολωνία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Πορτογαλία

Εθνικό Ίδρυμα Πολιτικής Αεροπορίας (INAC)

Υπουργείο Εξοπλισμού, Προγραμματισμού και Διαχείρισης των Εδαφών

Τσεχική Δημοκρατία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Ηνωμένο Βασίλειο

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών (DfT)

Σλοβακία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών, Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών

Σλοβενία

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Μεταφορών

Σουηδία

Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

2. Βασίλειο του Μαρόκου

Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας

Υπουργείο Εξοπλισμού και Μεταφορών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η ενσωμάτωση και η εφαρμογή από το Μαρόκο όλων των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας περί αεροπορικών μεταφορών που αναφέρεται στο παράρτημα 6 θα υποβληθεί σε αξιολόγηση με βάση την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την οποία πρέπει να επικυρώσει η Κοινή Επιτροπή. Η Κοινή Επιτροπή πρέπει να αποφασίσει το αργότερο δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.
2. Έως την έκδοση της εν λόγω απόφασης, στα συμφωνημένα δρομολόγια και τις καθορισμένες διαδρομές στο παράρτημα 1, δεν περιλαμβάνεται για τους κοινοτικούς αερομεταφορείς το δικαίωμα επιβίβασης στο Μαρόκο και αποβίβασης σε σημεία πέραν αυτού και αντιστρόφως και, δεν περιλαμβάνεται για τους μαροκινούς αερομεταφορείς το δικαίωμα επιβίβασης σε σημείο εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και αποβίβασης και σε άλλο σημείο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και αντιστρόφως. Ωστόσο, όλα τα δικαιώματα κυκλοφορίας της 5^{ης} ελευθερίας, τα οποία έχουν χορηγηθεί με μια από τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αναφέρονται στο παράρτημα 2, επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούνται, εφόσον δεν υφίσταται διάκριση για λόγους εθνικότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Κατάλογος άλλων χωρών που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 της παρούσας συμφωνίας

1. Δημοκρατία της Ισλανδίας (με βάση τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό οικονομικό Χώρο)
2. Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν (με βάση τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό οικονομικό Χώρο)
3. Βασίλειο της Νορβηγίας (με βάση τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό οικονομικό Χώρο)
4. Ελβετική Συνομοσπονδία (με βάση τη συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Κανόνες ισχύοντες στην πολιτική αεροπορία

Οι “*Εφαρμοστές διατάξεις*” των κάτωθι πράξεων ισχύουν με βάση τη συμφωνία, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν παράρτημα ή στο παράρτημα 4 περί μεταβατικών διατάξεων. Εφόσον χρειάζεται, αναφέρονται οι κατωτέρω ειδικές προσαρμογές που έχουν επέλθει σε κάθε μεμονωμένη πράξη:

A. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΤΗΣΕΩΝ

Σημείωση: Οι ακριβείς όροι συμμετοχής του Μαρόκου ως παρατηρητή στην EASA πρέπει να συζητηθούν αργότερα.

Αριθ. 3922/91

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 για την εναρμόνιση τεχνικών κανόνων και διοικητικών διαδικασιών στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας.

Όπως τροποποιήθηκε από τον:

- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2176/96 της Επιτροπής της 13ης Νοεμβρίου 1996 για προσαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο·
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/1999 της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 1999, για προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου·
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2871/2000 της Επιτροπής, της 28ης Δεκεμβρίου 2000, για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου για την εναρμόνιση τεχνικών απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών στο πεδίο της πολιτικής αεροπορίας·
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2002, για κοινούς κανόνες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού ασφάλειας της αεροπορίας·

Εφαρμοστές διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10, 12 έως 13 εξαιρουμένου του άρθρου 4 παράγραφος 1 και του άρθρου 8 παράγραφος 2, 2^η πρόταση, τα παραρτήματα I, II και III.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 12, ως “κράτη μέλη” νοούνται τα “κράτη μέλη της ΕΚ”.

Αριθ. 94/56/ΕΚ

Οδηγία 94/56/ΕΚ του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 1994 για την θέσπιση των βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες ατυχημάτων και συμβάντων πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12.

Αριθ. 1592/2002

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2002, για κοινούς κανόνες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού ασφάλειας της αεροπορίας

Όπως τροποποιήθηκε από τον:

- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1643/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 για κοινούς κανόνες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας·
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1701/2003 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2003, για την προσαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002·

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 57, τα παραρτήματα I και II.

Αριθ. 2003/42

Οδηγία 2003/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουνίου 2003, για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11, τα παραρτήματα I και II.

Αριθ. 1702/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1702/2003 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2003, για τον καθορισμό εκτελεστικών κανόνων για την πιστοποίηση αξιοπλοΐας και την περιβαλλοντική πιστοποίηση αεροσκαφών και των σχετικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού, καθώς και για την πιστοποίηση φορέων σχεδιασμού και παραγωγής·

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 4 και το παράρτημα.

Αριθ. 2042/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2042/2003 της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2003, για τη διαρκή αξιοπλοΐα του αεροσκάφους και των αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού και για την έγκριση των φορέων και του προσωπικού που είναι αρμόδιοι για τα εν λόγω καθήκοντα.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 6, τα παραρτήματα I έως IV.

Αριθ. 104/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2004 της Επιτροπής, της 22ας Ιανουαρίου 2004, για θέσπιση των κανόνων για την οργάνωση και σύνθεση του τμήματος προσφυγών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας·

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 7 και το παράρτημα.

B. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Αριθ. 93/65

Οδηγία 93/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 1993 σχετικά με τον καθορισμό και τη χρησιμοποίηση συμβατών τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού και συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας·

Όπως τροποποιήθηκε από την

- οδηγία 97/15/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 1997 για έγκριση των προτύπων της Eurocontrol και τροποποίηση της οδηγίας 93/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό και τη χρησιμοποίηση συμβατών τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού και συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2082/2000 της Επιτροπής της 6ης Σεπτεμβρίου 2000 για έγκριση των προτύπων Eurocontrol και την τροποποίηση της οδηγίας 97/15/ΕΚ για έγκριση των προτύπων Eurocontrol και τροποποίηση της οδηγίας 93/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 980/2002 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2002, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2082/2000, για έγκριση των προτύπων Eurocontrol.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 9, τα παραρτήματα I και II.

Η παραπομπή στην οδηγία 93/65 του Συμβουλίου διαγράφεται από τις 20 Οκτωβρίου 2005.

Αριθ. 2082/2000

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2082/2000 της Επιτροπής της 6ης Σεπτεμβρίου 2000 για έγκριση των προτύπων Eurocontrol και την τροποποίηση της οδηγίας 97/15/ΕΚ για έγκριση των προτύπων Eurocontrol και τροποποίηση της οδηγίας 93/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Όπως τροποποιήθηκε από τον

- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 980/2002 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2002, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2082/2000, για έγκριση των προτύπων Eurocontrol.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 3, τα παραρτήματα I έως III.

Αριθ. 549/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 549/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για τη χάραξη του πλαισίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού ("κανονισμός-πλαίσιο").

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 4, 6, και 9 έως 14.

Αριθ. 550/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 550/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού ("κανονισμός για την παροχή υπηρεσιών").

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19.

Αριθ. 551/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 551/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για την οργάνωση και τη χρήση του εναέριου χώρου στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού ("κανονισμός για τον εναέριο χώρο").

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11.

Αριθ. 552/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 552/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του ευρωπαϊκού δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας ("κανονισμός για τη διαλειτουργικότητα").

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12.

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αριθ. 89/629

Οδηγία 89/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 1989 για τον περιορισμό του θορύβου που προκαλείται από τα υποηχητικά αεριωθούμενα πολιτικά αεροπλάνα.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8.

Αριθ. 92/14

Οδηγία 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1992 για τον περιορισμό της χρησιμοποίησης των αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, τόμος 1, δεύτερο μέρος, κεφάλαιο 2, δεύτερη έκδοση (1988).

Όπως τροποποιήθηκε από την:

- οδηγία 98/20/ΕΚ του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 1998 σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ για τον περιορισμό της χρησιμοποίησης των αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, τόμος 1 μέρος ΙΙ κεφάλαιο 2 δεύτερη έκδοση (1988).
- οδηγία 1999/28/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 1999, για την τροποποίηση του παραρτήματος της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τον περιορισμό της χρησιμοποίησης των αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 μέρος ΙΙ κεφάλαιο 2 τόμος 1 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, δεύτερη έκδοση (1988).
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 991/2001 της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2001, για την τροποποίηση του παραρτήματος της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τον περιορισμό της χρησιμοποίησης αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 μέρος ΙΙ κεφάλαιο 2 τόμος 1 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, δεύτερη έκδοση (1988).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11 και το παράρτημα.

Αριθ. 2002/30

Οδηγία 2002/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαρτίου 2002, περί της καθιέρωσης των κανόνων και διαδικασιών για τη θέσπιση περιορισμών λειτουργίας σε συνάρτηση με τον προκαλούμενο θόρυβο στους κοινοτικούς αερολιμένες.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 15 και τα παρατήματα Ι και ΙΙ.

Αριθ. 2002/49

Οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 16 και τα παρατήματα Ι έως ΙV.

Δ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Αριθ. 90/314

Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1990 για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10.

Αριθ. 92/59

Οδηγία 92/59/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1992 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19.

Αριθ. 93/13

Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10 και το παράρτημα.

Αριθ. 95/46

Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 34.

Αριθ. 2027/97

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 1997 για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος.

Όπως τροποποιήθηκε από τον:

- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 889/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2002, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου για την ευθύνη του αερομεταφορέα σε περίπτωση ατυχήματος.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8.

Αριθ. 261/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 17.

Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΘΕΣΕΩΝ

Αριθ. 2299/1989

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2299/1989 του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1989 για τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για τα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων.

Όπως τροποποιήθηκε από τον:

- κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3089/93 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2299/89 για τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για τα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων·
- κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 323/1999 του Συμβουλίου της 8ης Φεβρουαρίου 1999 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2299/89 για τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για τα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων (ΗΣΚ).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 22 και το παράρτημα.

ΣΤ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ

Αριθ. 1989/391

Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 16 και 18 έως 19.

Αριθ. 2003/88

Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4^{ης} Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19, 21 έως 24 και 26 έως 29.

Αριθ. 2000/79

Οδηγία 2000/79/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για την εκτέλεση της ευρωπαϊκής συμφωνίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη από την Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ΕΤΦ), την Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ΕCΑ), την Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ΕΡΑ) και τη Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (ΙΑCΑ).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 5.

Z. ΛΟΙΠΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Αριθ. 91/670

Οδηγία 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών άσκησης επαγγέλματος και προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8 και το παράρτημα.